VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖSI

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JURGIO DRAUGIJOS DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO-SEPTEMBER 11 D., 1928 M., Nr. 69 — KAINA 5 CENTAI

Eucharistinis Kongresas Pasibaigė Procesija

Švenčiausiąjį iškėlę vežė šešias mailes vandeniu, o paskui nešė Sydney gatvėmis

Tūkstančiai klūpojo laiveliuose

Orlaiviai sudarę kryžiaus ženklą lėkė virš maldininkų galvų

Sydney, Australija.—Rugsėjo 9 d. nepaprastais vaizdais, iškilminga ir gražia procesija užsibaigė Tarptautinis Eucharistinis Kongresas.

Prieš pabaigą, J. E. Kardinolas Cerretti, Šv. Tėvo legatas, tūkstantiniai miniai suteikė Benedikciją.

Paskutinės dienos ceremonijos prasidėjo Aukštomis Pontifikalėmis Mišiomis šv. Petriko kolegijoj, Manly, vienoj iš Australijos įžymiausioj vandenų vietoj.

Po to J. E. Kardinolas Cerretti su savo palydovais aukštais dvasininkais, baltu laiveliu, vaizduojanti Kristaus plaukiančią šventą šėtrą, iškėlę Švenčiausiąjį plaukė į Sydney. Paskui juos plaukė vyskupai, kunigai ir kiti maldininkai gražiai papuoštais laiveliais.

Atvažiavus į miestą, maldininkus patiko dar didesnės minios žmonių ir kareiviai.

J. E. Kardinolui Cerretti išlipus iš laivo su Švenčiausiu, kareiviai susirikiavę prisidėjo prie procesijos.

Gatvėmis iki katedros kareiviai nešė masyvišką baldakimą virš Švenčiausios Hostijos.

Daugiau nė 25,000 žmonių dalyvavo procesijoj. Daugiau nė 1,000 Marijos Vaikelių draugijos narių mėlynais ploščiais ir baltais uždangalais pasipuošę paįvairino procesiją.

Šeštadienį, Kongrese buvo moterų diena. Beto, naujoj Šv. Marijos katedroj buvo dalinama vaikams Šv. Komunija.

Priėmė apie 50,000 bernaičių ir mergaičių. Vaikus tvarkė Seserys ir Broliai.

Tai buvo be galo įspūdingas reginys matant tūkstančius vaikelių einant prie Dievo Stalo.

Tą dieną Pontifikalių Mišių klausė apie 150,000 žmonių. Per Šv. Mišias giedojo Seserys ir Marijos Vaikelių draugijos narės.

Moterys pasirodė gražiai ir organizuotai.

Eucharistiniam Kongrese tarp kitų svarbių nutarimų užgirta "Motinų Diena."

Tokių iškilmių kaip kad buvo čia laike Eucharistinio Kongreso, dar niekur nėra buvę.

DIDELĖ AFERA LIETUVOS BANKE

Kaunas. — Kaip praneša "Id. Štime," Lietuvos Banke susekta didelė afera, į kurią įveltas banko vyr. buhalteris p. Landsbergis ir einamosios sąskaitos valdininkas p. Kalinauskas. Dėl šios aferos bankui padaryta apie 192,000 litų nuostolių.

Kaip jau anksčiau buvo pranešta, liaudies mokytojas Giknius norėjo netikru čekiu gauti iš banko 84,000 litų "Naujosios statybos" bendrovei, kurios iš tikrųjų visai nėra buvę.

MILŽINIŠKAS POTVYNIS KINIJOJ

Liko be pastogės 40,000 gyventojų

Apsemta du šimtu kaimų. Žuvo 800 žmonių

Paryžius, VIII. 21. (Elta). — Pranešama, kad Šantungo provincijoj išsiliejo Geltonoji upė. Apsemta 200 kaimų. Iki šiol žuvo apie 800 žmonių. Apie 40,000 žmonių liko be pastogės.

JONIŠKY POTVYNIS

Kaunas. — Praneša iš Joniškio, kad tenai rugp. 19 d. nuo pietų radėjo lyti ir lijo iki rugp. 20 d. ryto. Tarpais lietus buvęs gan smarkus. Tiek prilijo, kad visus laukus apsėmęs vanduo.

PASIPIKTINO PRYČERIO ŠMEIŽTAIS

Parapijonai už tai jį apdrabstė supuvusiais kiaušiniais

Florence, Ala., rugs. 5 d. — Čia County teismo rūmuose iš sakyklos kalbėjo evangelistų kunigužis George E. Wilburn. Jo visa kalba buvo prieš Demokratų partijos kandidatą į prezidentus Smith ir katalikus.

Šmeižė katalikus kiek tik jo liežuvėlis pajėgė. Susirinkę protestantai, jo parapijonys, klausėsi valandą raudonuodami, bet ir jiems išsisėmė kantrybė. Tula p-lė Jem Weakley pašokus iš sėdynės pertraukė pryčeriaus Wilburn kalbą ir jį sugėdino. Ji pasakė, kad ji turi seserį katalikę ir kad Wilburn kalba apie Katalikų Bažnyčią yra neteisinga.

Ji taipgi užginčijo evangelistų priekaištus katalikams del valdžios.

Kada ir po to, pryčeris nesustojo burnojęs ant katalikų ir jų Bažnyčios ir Wilburno parapijonams išsisėmė kantrybė ir jie paleido supuvusius kiaušinius į pryčerį Wilburn.

Apdrabstė ne tiek pryčerį, kiek sakyklą, iš kurios jis kalbėjo.

Jau antrą kartą šį burnotoją jo paties parapijonys nušvilpia iš sakyklos.

Kaunas. — Vokiečių atstovas Lietuvai p. Morath ir Lietuvos pasiuntinys Vokietijai p. Sidzikauskas šiomis dienomis lankėsi Klaipėdoje.

ORGANIZUOTI DARBININKAI PASMERKĖ SOVIETŲ MINISTUS

Swansea, Walse. — Britanijos organizuoti darbininkai savo suvažiavime priėmė rezoliuciją, kuria pasmerkė Rusijos komunistus ir nutarė neturėti jokių santikių su jais arba trečiuoju internacionalu.

IR VĖL LENKŲ 'SKAUTAI' DEMARKLINIJOJ

Rugpiūčio 10 ir 12 dd. Trakų apskrity prie demarkacijos linijos vaikščiojo apie 50 skautų kelių lenkų kareivių lydimų. Tomis pačiomis dienomis toj vietoj vaikštinėjo civilių žmonių būrys taip pat ginkluotų kareivių lydimas. Ir vieni ir kiti apžiūrinėję demarkliniją, padarę keletą nuotraukų, pasitraukė Miciūnų kaimo link.

Lietuva Savo Notoje Jungt. Valst. Priminė Vilnių

PLEČKAIČIO KARVELIAI LIETUVOJ

Kriminalinės policijos žiniomis, šiomis dienomis Tauragės apskr. sugauti du lenkų karinės žvalgybos karveliai su ženklais ir pritaisymais raštams paslėpti. Esąs sugautas gyvas tik vienas karvelis. Jis buvęs labai išbadėjęs ir suvargęs. Toks pat karvelis esąs sugautas ir Kukoraičiuos. Vieną panašų karvelį nesenai nušovė medžiotojas prie Šiaulių.

Kai kas spėja, kad šiais karveliais naudojasi ir Plečkaičio šalininkai. Kriminalė policija deda pastangų visa tai išaiškinti.

Prem. Voldemaras atsakyme į Jungt. Valstijų pakvietimą pasirašyti Kellogo nekariavimo sutartį priminė Vilniaus klausimą.

Jis pareiškė, kad Lietuva sutinka pasirašyti sutartį, bet Vilniaus neišsižada.

Pasmerkė Lenkiją už palaikymą ginkluotų bandų Vilniaus krašte.

Laike Voldemaro kalbos penki Tautų Tarybos atstovai miegojo.

Geneva. — Rugs. 8 d. Lietuva savo atsakyme į Jung. Valstijų pakvietimą pasirašyti Kelloggo-Briand nekariavimo sutartį iškėlė Vilniaus klausimą. Lietuvos delegacijos vardu prem. Voldemaras, delegacijos pirmininkas pažymėjo, kad Lietuvos atsakymo notoje Jung. Valstijų valdžiai pažymėtas Vilnius Lietuvos sostinė, nėra su tikslu, kad mes darytume išimtis priimdami visa širdimi nekariavimo sutartį. Lietuvos valdžia tik nori atkreipti domę į šį Lietuvai svarbų klausimą delto, kad tiki jog Vilnius priklauso Lietuvai, o ne Lenkijai.

Prem. Voldemaras atsakyme Washingtonan parašė, kad Lietuva visumet trokšta ir siekia taikos. Jis priminė, kad sutarty su Rusija 1920 metais, Rusija sutiko pripažinti Lietuvos neutrališkumą su ta sąlyga, kad kitos didžiosios valstybės priims ją.

Ir Vilniaus klausimą Lietuva visumet bandė ir bandys taikiu būdu išrišti.

Jis turi viltį kad normalūs santykiai su Lenkija bus sudaryti. Bet tas priklausys nuo Lenkijos.

Be Vilniaus, taikos su Lenkija negali būti.

Prem. Voldemaras kaltino Lenkiją už palaikymą ginkluotų bandų, kurias sudarė pabėgėliai iš Lietuvos, Vilniaus krašte, kurių tikslas yra nuversti Lietuvos valdžią. Jis taipgi kaltino Lenkiją už trudymą ir nenorą sušaukti abiejų pusių delegacijų susirinkimą derybom tęsti.

Prisiminė ir Lenkijos reikalavimą iš Lietuvos $7,000,000 generolo Želigovskio armijos laikymo išlaidoms padengti, kuri nelegaliai pagrobė mūsų sostinę Vilnių.

Prem. Voldemaras neapkentė nė Tautų Sąjungos Tarybos narių. Jis kaltino kaikuriuos už palaikymą Lenkijos ir bandymą gasdinimais pirversti jį lenkams nusileisti.

Jis reikalavo, kad taryba be jo nediskusuotų Vilniaus klausimo.

Bet kas tarybai Voldemaro kaltinimai. Jam kalbėjo penki tarybos atstovai miegojo. Tai kiek jiem rūpi pasauly taika.

August Zaleski, Lenkijos užsienių reikalų ministeris, kalbėdamas pirm prem. Voldemaro tikrino, kad Lenkija darė viską, kad priėjus prie taikos. Vilniaus klausimą jie skaito užbaigtu.

Po kalbų Taryba Lietuvių Lenkų ginčą atidėjo kitai sesijai.

Kadangi Tautų Sąjungos Taryba šiame susirinkime turi svarbesnių klausimų be Lietuvos-Lenkijos, tai spėjama, kad taryba paragins abi tautas tęsti tiesiogines derybas ir taip vėl atidės Vilniaus klausimą.

Hoover nusavino savo partijai nekariavimo sutartį

LENKŲ RUMUNŲ KARO KONFERENCIJA

Dalyvaus Pilsudskis

Radio žiniomis, netrukus Sinajuj įvyks lenkų rumunų karo konferencija, kurioj dalyvaus ir Pilsudskis.

KAIZERIS ATGAVO DU DIDELIU DVARU

Winduoek, Cape Colony. — Buv. Vokietijos kaizeris čia teisme laimėjo bylą ir atgavo du dideliu savo dvaru, kuriuos 1920 metais Pietų Afrikos valdžia buvo konfiskavus.

Bet Sutarties Autorius Kellogg'as Tokiam Nusavinimui Pasipriešino

New York. — Republikonų partijos kandidatas į prezidentus Herbert Hoover savo kalboje laikraštininkams pareiškė, kad nekariavimo sutartis yra tai partijos nuopelnas ir kad Demokratų partijos žmonių priekaištas Republikonų partijai, kad nieko nepadaryta taikos sudarymui Europoje yra nepamatuotas. Tuo bandė partijos markę pakelti ir savę pareklamuoti. Nepavyko. Ką tik sugrįžęs iš Europos Jung. Valstjių Valstybės sekretorius Kellogg, nekariavimo sutarties inicijatorius, New Yorko Times reporteriui užklausus, ką jis manąs apie Hooverio pareiškimą, jis atsakė, kad toks Hooverio nusavinimas sutarties yra nepamatuotas ir negudrus. Anot Times reporterio, Mr. Kellogg tiki, kad republikonai padarytų didelę klaidą patvirtindami Hooverio pareiškimą nekariavimo sutarties klausimu.

Sutartis nesąs partijos padaras, bet priklauso visai tautai. Beto, Kelloggas žino, kad ta sutartis turės būti pasirašyta didžiumos senatorių. Taigi neužteks vien tik Republikonų partijos senatorių parašų. Be Demokratų partijos senatorių pritarimo ir parašų ši sutartis turės eiti į gurbą—nebus ratifikuota.

Del Hooverio nusavinimo šią sutartį Sekr. Kellogg'as, atsisako laikyti prakalbas už Hooverį, nors jis yra karštas republikonas, kad nepakenkus pasirašytai nekariavimo sutarčiai.

Netoli Klaipėdos rasta slaptas ginklų sandėlis

LENKAI VĖL APŠAUDĖ LIETUVOS POLICIJĄ

Trakų apskrityje IV rajono ribose šių metų rugpiūčio mėn. iš 20 į 21 d. naktį apie 22 val., nežinomi iš lenkų pusės asmens apšaudė pol. Smolskį Antaną, stovintį demarklinijoj, prie Manaičių ežero, sargyboje.

Tą pačią naktį tose pačiose ribose apie 5 val. ryto iš lenkų pusės buvo apšaudyti stovintieji sargyboje polic. Gudelis Petras ir Asilevičius Stasys. Paleista apie 15 šūvių. Del ūkanų nebuvo galima tikrai nustatyti lenkų kareivių skaičiaus, bet buvo nemažiau 20 žmonių.

GAUDO KOMUNISTUS

Šiomis dienomis Telšiuose policija sulaikė A. Jocį ir K. Giniotį, komunistų artijos narius, ir K. Kazlauską, kaltinamą latinime komunistinės literatūros.

Ar Kriegervereinams apginkluoti?

Rugp. mėnesio 18 d. vietinė pasienio policija, darant kratą pas Dravernos srovės meisterį, rado ir atėmė 8 vokiškus kariškus šautuvus, išdirbtus Dancige ir vieną vokišką karišką trumpą karabiną. Minimi 9 šautuvai rasti ant buto viršaus 2 dėžėse labai geram stovy (visai nauji). Aiškinama, kad tie šautuvai priklauso Priekulės Kriegervereinui (Karių Draugijai).

OLANDIJA NEĮSILEIDŽIA 40 RUSŲ JAUNIMO TAIKOS KONGRESAN

Paryžius, VIII-20 (E.). Pranešimu iš Hagos, Olandija uždraudė įvažiuoti į Olandiją 40 rusų dalyvauti tarptautiniam jaunimo taikos kongrese.

Susirėmimai su plėšikais Lietuvos Latvijos pasieny

Kaunas. — Rugp. 17 d. 1 val. nakties 4 asmenys ginkluoti revolveriais ir granatomis mėgino pereiti Lietuvos Latvijos sieną. Latvijos pasienio policija tuos asmenis apšaudė ir 2 iš jų sužeidė. Sužeistieji pasidavė, o kiti du pabėgo, sulaikyti — Petras Liūdas buvo pabėgęs iš kalėjimo ir gyveno Rygoj su Latvijos vidaus pasu ir Prastaitis, gyv. Šilavos val.

Pabėgo Griša Kovalenko ir Gavėnas, abu iš Tauragės apskr.

Spėjama, kad jie yra pasižymėję vagys recidivistai, kurie norėdami išvengti bausmės mėgino pasislėti užsieny.

Pabėgusieji ieškomi.

Latvijos delegacija memorandumo prieš Lietuvą nepalaikysianti

Klaipėda. — "Memeler Dampfboot" praneša, kad jo korespondentas turėjęs pasikalbėjimą su žymiu Latvijos politiniu veikėju, kuris pareiškė, kad *Latvijos delegacija Tautų Sąjungos tarybos posėdžiuose Liepojos pramoninninkų memorandumo, reikalaujančio iš Lietuvos atidaryti Liepojos Romnų geležinkelį, nepalaikysianti.*

Geležinkelio klausimas, kaip anksčiau buvo pareikšta, Latvijos vyriausybės nusistatymu turįs būti sprendžiamas po to, kai bus išspręstas dabar sprendžiamas Lietuvos ginčas su Lenkija.

LENKIJA RUOŠIASI KARAN?

"Tėvynės gynėjų sąjunga"

Vokiečių spauda praneša, Kad Bytgošče įvyko kelių karo organizacijų pasitarimas, kuriame dalyvavo pokarininkų s-gos, gen. Hallerio armijos ir Pilsudskio legionų atstovai.

Esą nutarta visoms organizacijoms sudaryti vieną "Tėvynės gynėjų sąjungą."

Žinios iš Lietuvos

KRATOS VILKAVIŠKY

Vilkaviškų Laisvės gatvėj buvo sulaikyti Edv. Lemanas ir Vikt. Klešaitis. Apturint Lemanų užanty rasta didoka vėliava, kurioj viduj musėj baltais kaspinais buvo įrišta "Šalin fašizmo diktatūrą," o kitoj — dvi pentinkampės žvaigždės ir įrašas "Tegyvuoja L. K. P." Lemano bute kratos metu rastas rankraštis dialogų "Komunos kankiniai" ir, be to, 15 brauningo šovinių. Sąryšy su tuo dar pas 3 asmenis padarytos kratos.

GRANATA SUDRASKĖ PIEMENUKĄ

Skaudvilės valsčiuje piemenys upely rado 4 senas granatas, kurios, matyti, buvo čia įmestos karo metu. 13 metų vaikinui Broniui Dirtvaliniui bekrapštant vieną granatą — ji sprogo ir sudraskė jį į šmotelius. Kiti piemenys tuo laiku nuo tos vietos buvo pasišalinę ir likimingai liko sveiki.

DIPLOMATŲ PERMAINOS

P. B. K. Balutis, kaip jau buvo mūs anksčiau pranešta, paskirtas atstovu į Vašingtoną ir, pabaigęs atostogas, į ten išvyks. Lietuvos įgaliotu ministeriu Latvijai vietoj p. K. Bizausko skiriamas p. Br. Dailidė, ministerių kabineto reikalų vedėjas. Latvių valdžios sutikimas jau gautas.

Naujų diplomatų permainų galima laukti po Genevos konferencijos.

Prel. Maciulevičius—Maironis gydosi Vokietijoj. Ten jam padarė antrą operaciją. Jo sveikata pagerėjo.

PARODOS PROVINCIJOJ

Žemės ūkio ministerijai padedant, pradedamos ruošti rajoninės žemės ūkio ir gyvulininkystės parodos provincijoje. Žemės ūkio rūmai paskyrė dideles sumas pašalpoms ir premijoms. Parodos ruošiamos: rugsėjo 11 d. Seirijuose; rugsėjo 30 ir spalių 1 d. Dusetose; rugsėjo 23-24 d. Rokišky; rugsėjo 14 d. Lazdijuose; rugsėjo 3 d. Griškabūdy; rugsėjo 3 d. Plungėj; spalių 1-2 d. Ukmergėj; rugsėjo 25-26 d. Utenoj. Parodos laikts Kybartuose dar nenustatytas. Šiauliuose bus plati gyvulininkystės paroda.

NUO AUDROS NUKENTĖJUSIEMS ŪKININKAMS MEDŽIAGA

Pastaruoju laiku daugely vietų audros ir viesulai sugriovė piliečiams trobesius. Perkūnija ir šiaip gaisrai sunaikino daug gyvenamų namų, tvartų ir kitų ūkiškų trobesių.

Miškų departamentas išleido aplinkraštį, kuriuo pavedama urėdams, jei tik yra tokių piliečių reikalavimų, pirkti miško, pardavinėti sausuolius, išvartelius ir vėjalūžus vasaros metu, prisilaikant nustatytos tvarkos. Jei nesirastų sausuolių, tuomet skelbti viešą pardavimą žaliam miškui parduoti iš sąmatinių likučių.

Ūkininkai ir šiaip gyventojai savo teisėms įrodyti, kad yra nukentėję jų trobesiai nuo nelaimingų atsitikimų, turi pristatyti valsčiaus valdybos bei apskrities agronomo apie tai pažymėjimą. Išduotuose pažymėjimuose turi būti įrašyta, kuriam reikalui išduodamas pažymėjimas. Urėdai turi sekti, kad vienkart nebūtų gautas pažymėjimas iš valsč. valdybos ir apskr. agronomo. Tik turintieji tokius pažymėjimus gali pirkti mišką ant kelmo vasaros metu.

ČIGONO LAIDOTUVĖS

Mariampolė. Liepos mėn. 31 d. į Mariampolės bažnyčią atlydėtas čigonas. Paaiškėjo, kad prieš tris dienas atgal buvo nušautas vieno VII-tos klasės mokinio, netolimam kaime už dobilų vogimą. Buvę taip: Čigonų būrys ūkininko lauke ėmę krauti dobilus sau į vežimą. Ūkininko sūnus puolęs juos vaikyti, čigonai nepaklausę, o vienas net puolęs vaikiną mušti; kilus kivirčiui šis ir peršovęs čigoną. Čigonas, jo sėbrų rūpesčiu, labai iškilmingai atlydėta bažnyčion ir katalikiškomis apeigomis palaidota Mariampolės kapinyne.

VAIŠĖS PAS P. JANKŲ

Pasveikinti Mažosios Lietuvos atgimimo patriarcho Martyno Jankaus jo 70 metų amžiaus sukaktuvių proga į Bitėnus buvo suvažiavę daug įvairių organizacijų, valdžios įstaigų ir šiaip visuomenės darbuotojų. Tarp kitų buvo Klaipėdos komendantas pulk. Liormanas, uosto direkcijos pirm. inž. Visockis, krašto direktorijos narys Reizgys, Lietuvos konsulas Karaliaučiuj Budrys ir kiti. Vaišių metu pasakyta daug širdingų kalbų. Jubiliatas gavo kelias dešimt sveikinimo telegramų.

SUDEGĖ 80 AVIŲ

Rugpiūčio 4 d. Nemunaičio v., Einorių dvaro gyventojo Jono Liko sudegė kluonas ir jame buvusių 80 avių. Nuostolių padaryta apie 4,500 litų. Manoma, kad kluonas buvo padegtas.

Kaunas. — Dr. K. Pakštas rugpiūčio 10 d. važiuoja Latvijon mokytojų kursuosna skaityti geografijos paskaitų.

Klaipėda. — Rugpiūčio 8 d. Klaipėdos krašto gubernatorius p. Merkys buvo nugabentas į Klaipėdos miesto ligoninę, kur Rentgeno spinduliais buvo ištirta, kad per automobilio katastrofą sužeista jo dešinioji koja. Konstatuota, kad kojos kaulai visai sveiki ir jokio pavojaus nėra. Yra tik dvi atskiros žaizdos kojoj ir pati koja labai sutinusi. Gubernatorius tikisi, galėsiąs po kelių dienų vėl atsikelti.

NUSKRIAUSTI MAŽEŽIMIAI

Ramoniškės (Viekšnių v., Mažeikių aps.). Kaimas gyventojų turi 15, kurių tarpe 7 mažaženiai, turintieji po 1 ha. žemės.

Kadangi 4-rių stambūkininkų žemė buvo rėžiuose (kitų visų daikte) ir vieni patys, prieš 11 negalėdami, iškviesti matininko, į savo kompaniją pritraukia tuos 7 mažaženius ir už tai jiems, kaipo atlyginimą, prižada atiduoti visą likusiąją nuo mokamos žemę, kurios Ramoniškės kaime buvo apie 10 ha. ir padaro raštišką pasižadėjimą. Tuomet buvo paduotas Žemės Tvarkytojui prašymas.

Atvažiavus paruošti bylos matininkui-revizoriui, susitarta visą likusiąją žemę, apie 10 ha. išdalinti ant 15 lygių dalių, tiek ūkininkams, tiek mažaženiams, (apie 4 ūk. savo pasižadėjimą atšaukė) bet ir visos išlaidos surištos su matavimo darbais: matininkui butas, šviesa, kuras ir tt. visų 15 gyventojų padengiamos vienodai. Ir štai pereitų metų gegužės mėn. pradžioje atvažiuoja matininkas ir pradeda kaimą skirstyti sulig minėto nutarimo. Visi gavo priedus ir apie birželio 15 d. visų nauji sklypai tapo apskaičiuoti, visos sutartys — protokolai, nutarimai ir plano projektas pasirašyti. Bet štai vieną dieną matininkas parvažiavęs iš apskrities žemės tvarkytojo, pasikviečia vien ūkininkus be mažaženių, išrauna visus kapčius, paskelbia pirmą nutarimą negaliojančiu. Mažaženiai visu griežtumu protestavo, bet veltui...

Po to mažaženiai buvo padavę skundus Mažeikių apskrities Žem. Tvarkymo Komisijai, kuri šių metų liepos 10 d. visus tuos mažaženių skundus atmetė. Dabar ūkininkai džiaugiasi "laimėję loteriją," (ūkininkų žodžiai). Bet nuskriaustieji mažaženiai dar ieškos teisybės, kurią tikisi rasti Vyriausioje Žemės Tvarkymo Komisijoje, arba Tribunole.

Reikėtų visiems mažaženiams susiburti į tvirtą Mažaženių ir Naujakurių organizaciją, kurioje esant, lengviau būtų apsiginti nuo įvairių išnaudojimų.

KEISTA MIRTIS

Šiomis dienomis nežinomi asmens atėjo pas pil. Juozą Montvilą, gyv. Mieldašiškių kaime, Klėbiškio valsč., Mariampolės apskr. ir smurtu veržėsi pro duris į jo butą. Montvilui pasipriešinus, piktadariai išdaužė jo namo langus ir pabėgo. Jo žmona per trukšmą pabėgo iš namų. Jai sugrįžus, vyras pasakė: "Kad būčiau bent turėjęs būčiau užpuolikus užmušęs." Tai pasakęs Montvilas krito ant žemės ir staiga mirė. Padarius paviršutinį lavono apžiūrėjimą rasta mažų sužeidimo žymių ant nosies ir ant kairės rankos. Kitų žaizdų nėra. Montvilas buvo 65 metų amžiaus.

VIDAUS REIKALAI LIETUVOJE

Kaunas. — Vidaus reikalų ministerija ruošia visą eilę svarbių reformų. Pirmon galvon reformius palies savivaldybes. Norėdama pertvarkyti savivaldybių veikimą, vyriausybė ruošiasi nustatyti naujus pagrindus, kuriais gyventojai turės teisę balsuoti. Bus pakeltas amžius, įvestas reikalavimas tam tikro turto. Taip pat bus reikalaujama išgyventi tam tikroj vietoj nustatytą laiką. Be to, pertvarkomos miestų savivaldybės. Burmistrus ateity skirs pati vyriausybė. Naujas savivaldybių įstatymas būsiąs paruoštas jau spalių mėn., kada galima bus paskelbti nauji savivaldybių rinkimai.

Vyriausybė ruošiasi greitu laiku panaikinti krašte karo stovį. Laikomasi tos nuomonės, kad padėtis krašte tiek sustiprėjusi, jog vyriausybei jokios išimtinos priemonės tvarkai išlaikyti nebereikalingos. Drauge bus panaikintas draudimas vaikščioti naktimis. Bus panaikinta ir karo cenzūra spaudai. Įvairiems galimumams pašalinti bus įvestas sustiprintos apsaugos įstatymas.

"Trimitas"

PABĖGO SU 75,000 LITŲ

Pagėgių apskrities banko 50 metų amžiaus vyresnysis valdininkas *Hermann von Billerbeck* iš Vilkiškių, pasiėmęs banko 75,000 litų, pabėgo ir pasislėpė. Jam pasisekė labai gudriai policiją apgauti.

Kai policija jį suėmė ir norėjo su automobiliu nuvežti į Šilutės kalėjimą, jis prisikalbino policininkus, užsuko su jais į smuklę ir ten juos nugirdė.

Policininkams saldžiai sumigus, valdininkas paprašė šoferį parvežti jį namo, pasiėmė visus savo pinigus, pasirūpino netikrą pasą ir išrūko į Tilžę. Ten ir pasislėpė. Dabar jo ieško Tilžės policija.

Kaunas. Amerikietis ristikas p. J. Šimkus šiomis dienomis atvyko į Klaipėdą. Iš ten vyks pas savo gimines į Švėkšną ir į Suvalkų kraštą pas draugus.

Į Ameriką grįš spalių mėnesį.

P. BIZAUSKĄ APDOVANOJO LATVIJOS PREZIDENTAS

Lietuvos atstovas Latvijai p. Bizauskas, išvažiuodamas Londonan, kur jis yra paskirtas atstovu, įteikė Latvijos prezidentui atšaukimo raštus. Prezidentas p. Bizauską apdovanojo Trijų Žvaigždžių 1 laipsnio ordenu.

IŠVAŽIAVO COLDWELL

Amerikonas milionierius, lietuvių draugas Coldwell, kelias dienas viešėjęs Lietuvoj, išvažiavo. Jį palydėti stotin buvo susirinkę daug žmonių. Užsienių reikalų min. valdinin. p. Karosas šventį palydėjo iki Karaliaučiaus.

LIETUVIŲ KAREIVIAI SUMUŠĖ MŪSŲ POLICININKĄ MATULEVIČIŲ

Kaunas. Rugpiūčio mėn. 5 d. 17 (5) val. einantį demarkacijos linija Švintos ežero link, III-čio rajono pol. Matulevičių Petrą užpuolė lenkų kareiviai, suėmę ir nusigabenę jį pas save. Per suėmimą lenkų kareiviai tris syk šovė į pol. Matulevičių ir spėjantį jį sužeidė. Polic. Matulevičius tuo tarpu nebėjo pareigų ir todėl, būdamas apsiginklavęs tik revolveriu, negalėjo nuo užpuolikų apsiginti.

EKSPORTUOS ARKLIUS BELGIJON

Paskutiniu laiku arklių eksportas beveik visai sustojęs. Tuo susirūpino Žemės ūkio rūmai. Jie ragina ardenų veislės arklių augintojų draugiją, kad ji rūpintūsi surasti rinką mūsų arkliams Belgijoj. Tam tikslui sutiko duoti piniginę paramą, kad greičiau sudarytų pirmą partiją vietinių arklių ir juos pasiųstų Belgijon, pirmiems mėginimams. Tuo manoma pakelti mūsų arklių kainas.

ISTORIKŲ IR ARCHEOLOGŲ DĖMESIUI

KERNAVĖ — pirmiausia Lietuvos sostinė, įkurta kunigaikščio Kerniaus X amžiuje po Kristaus. Jos bažnytiniuose archyvuose yra labai įdomių ir tikrai Lietuvos istorijai parašyti būtinai reikalingų žinių, esančių labai senuose dokumentuose, pradėjus nuo 1507—1555 m. Tarp tų, įvairios rūšies dokumentų, rašytų įvairiomis kalbomis, būtent: kirilica arba bažnytine slavų kalba, baltgudžių, lotynų-baltgudžių, lenkų, lietuvių-lenkų ir rusų. Tuose dokumentuose yra minimi kai kurie lig šiol abejotini priešistoriški mūsų kunigaikščių vardai, būtent: Speros, Gimbuto, Narbuto, Graužos, Graužiškių, Tautvilos ir vėlesnių laikų—Vilniaus vyskupo Pauliaus Algimunto 1553 m., Vizgirdo, Vytauto herbas "Vytis," lenkų karaliaus Vladislovo IV, Vil. vysk. Mikolo-Jono Zinkevičiaus ir daug kitų mūsų istorijai ir istorikams žinotinų ir labai brangintinų daiktų. Todėl prašytau visų kilniųjų mūsų istorininkų ir archeologų atvykti Kernavėn ir gerai sutvarkyti, tinkamai aprašyti ir mūsų senovės veikalams tikrai ir teisingai sunaudoti.

Kernavės klebonas
kun. *Ignacas Šoparas*

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LENKAI TEBEKANKINA ŽMONES

Neseniai Lietuvoje lenkai suėmė Lietuvos pilietį Vincą Vaitkevičių, kuris su leidimu buvo perėjęs į anapus demarkacijos linijos esantį savo žemės sklypą dirbti. Nekaltą žmogų ilgai laikė kalėjime ir įvairiai kankino, reikalaudami prisipažinti, kad jis, esą, platinęs kažkokius atsišaukimus iš nepriklausomos Lietuvos.

"Darbininko" katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Mandagumas—vertus patarimai užsilaikyme draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Staniukynas ..... 20c.

Apie Katalikų Tikybos Tiesybę—pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatybių ir tikrojo katalikų priederinio. Parašė Kun. Jezuitas Felik. Cozel 30c.

Treţininkų Jubiliejus — 700 metų sukaktuvėms paminėti prakymas Šventa Pranciškaus vemolijų ir 9 vienuolijų įstatai ..... 8c.

Huckleberry Finnas—labai įdomi apysaka ..... 75c.

Patarmės Moterims—pamokinimas moterims jų amenininame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas ..... 15c.

Ben-Hur—Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audimo apdaru). Vertė Jonas Montvila 1.50

Trys Keleiviai—Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyčniauskas. Vertė P. B. ..... 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ..... 45c.

Turto Norma—mokslikai pasiskaitymai. Parašė Uosis. ..... 45c.

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 Ienų—apie vienas širdyes be galo įdomus nuotikiai keliones per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio $1.00

Pramonines Demokratijos Pagrindai—parašė Uosis. ..... 75c.

Didžioje Karo Užrašai su paveikslais iš 1914—16 metų. Parašė P. Žadeikis ..... 75c.

Gerumas—aprašymas apie gerumą per Tėvą Fabera-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ..... 15c.

Tabalas—Nuodai rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kalmėtis ..... 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutės apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ..... 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikio. Kaina ..... 50c.

Aritmetikos Užduotynas ..... 25c.

Vaikų Dainynėlis—Knygutė lietuvių kalbos mokslui ..... 50c.

Petrinkis—labiai vieno vaikelio. Vertė S. Balsevičius ..... 15c.

Bolševizmas—Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj. ..... 15c.

Žaidimų Vadovėlis—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Surinko Matas Grigonis ..... 50c.

Laimė — (poema). Parašė Vaitkus ..... 50c.

Mūsų Tikėjimas—Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvinta ..... 50c.

Bitininkas. — Parašė Tėvas Jeronimas Petkaitis ..... 50c.

Lietuvos Žemlapis—Išleido J. Šeškevičius ir B-nė, Kaunas ..... 40c.

Emės ir Kalbės: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. ..... 30c.

Graudus Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ..... 10c.

Katekizmas—Mokslas Dievo Įstatymo ir Šventos Bažnyčios. Lietuvino Kun. P. Juškaitis ..... 15c.

Kristaus Kryžiaus Sekimos, Graudus Verksmai, Maldos Gegužio, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ..... 25c.

Siųsdami užsakymus arba pinigus, visuomet adresuokite taip:

DARBININKAS
366 West Broadway **South Boston, Mass.**

Higienyno Apsireiškimai—atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ..... 75c.

Dangaus Karalienė.—Surinko Kun. M. Gavaleviėius; be apdarų 75 centai, su apdarais 1.00

Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikėlį Jėzų. Vertė kun. V. Kulikauskas ..... 50c.

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ..... 30c.

Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai. Išleido M. Paltanavičia ..... 25c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ..... 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ..... 10c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ..... 25c.

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ..... 5c.

Katoržnikis ir Tėvynė. Dvi apysakos. (B. Vargšas) ..... 15c.

Trumpė Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas ..... 50c.

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšius Vaikas. ..... 10c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ..... 40c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašė Dr. A. Vileišis ..... 50c.

Gamtos Pradžiamokslis—negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas ..... 50c.

Mūsų Laikų Šventoji, Šv. Teresė, Vaikelio Jėzaus Mažoji Gėlelė. Vertė Juozas Stankevičius ..... 35c.

TEATRAI

Gilinkingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas 25c.

Elgetų Gadrumas. 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas ..... 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius—komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas. 35c

Sulegas—Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis. ..... 40c.

Esumas—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas ..... 10c.

Žydų Karalius—drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas ..... 30c.

Vaikų Teatrai—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. ..... 10c.

Patricija, arba nežinomoji kankinė—4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ..... 10c.

Piloto Duktė — 5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas 35c.

Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas—4 aktų; parašė J. Tarvydas ..... 65c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką daraį; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. ..... 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Iškirsime pasaką; 2) Antano Surinko S. K., D. ir N. ..... 15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" spauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) 50c

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ..... 50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (geresnės, minkštais viršeliais) 85c

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (geros odos viršeliais) $1.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—baltos (celuloidos viršeliais) 1.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—baltos (celuloidos viršeliais, su kryželiu) $1.15

SVEIKATA-BRANGUS TURTAS

GALVOS SKAUDĖJIMAS

Galvos skaudėjimas daugiau priklauso nuo kitos kokios nors ligos, o ne apsireiškimas naujos ligos.

Galvos skaudėjimas yra paprastas atsitikimas, bet kartais jis paeina nuo ligų, kurios pavojingos ir naikina žmogaus sveikatą.

Galvos skaudėjimui būna šios priežastys:

1. Netyras oras.
2. Vidurių užkietėjimas.
3. Ligos: inkstų, skilvio, smegenų, kroniškos ir tt.
4. Rūpestis, nemiegas, arba kas nors kitas, kuris pažeidžia nervus.
5. Akių nuvarginimas per dideliu skaitymu.
6. Aukštas arba žemas kraujo spaudimas ir tt.

Taigi, matome, kad galvos skaudėjimu randasi nemaža priežasčių. Norėdami pasveikti, turim pirma prašalinti skaudėjimo priežastį, o ne imti įvairius vaistus. Įvairios skelbiamos gyduolės tam reikalui netinka, nes jos visos turi vadinamą acenalid, kuris pavojingas širdžiai.

Viens tik beprotis muša kirviu laikrodį, norėdamas jį sutaisyti. Bet protingas žmogus taipgi savo širdį nenaikins su skelbiamomis gyduolėmis, kad jam galva neskaudėtų.

Užuot davus save naikinti patentuotomis gyduolėmis, geriau yra sistematiškai save gydyti sekančiais būdais:

1. Išplauti akis su 5% Borie acid solution.
2. Gerai išmazgoti dantis ir kojas.
4. Tada, atsidaręs langą tamsiam kambary, pusę valandos lovoj pasilsėk.

Jei perdaug galva skauda po miego, kas reiškia didelį nervų sužeidimą, tada galima pasinaudoti šituo receptu:

Caffeine Citrate twenty grams. Potassium bromide 3 gram ir Peppermint water to make three ounces. Imk arbatinį šaukštuką kas trys valandos.

Jei galvos skaudėjimas būna per dažnas, tai geriau yra kreiptis prie gydytojo.

MUSĖS

Musių veisimasis yra greitas. Nuo kiaušinio iki suaugusios musės praeina tik 10 arba 14 dienų. Viena musė padeda 120 kiaušinių, iš kurių vasaros metu kas 10 dienų išeina nauja musių karta. Vadinas, viena musė vasaros mtu pagamina 12 entkarčių musių. Jei kiekviena musė deda 120 kiaušinių, tai reiškia įsivaizduoti nesuskaitomus milionus musių, kurių viena musė gali per vieną vasarą priveisti.

Sveriant surasta, kad prie vienos uncijos yra 2,880 musių.

Toliau rasta, kad kiekviena musė turi ant savęs nuo 570 iki 4,4000,000 bakterijų, o nuo 16,000 iki 28,000,000 turi savo viduriuose.

Musės gamina šias ligas:

1) Typhoid.
2) Cholerą.
3) Kraujaligę.
4) Limpamas ligas.
5) Kūdikių viduriavimą.
6) Difteriją.
7) Veltedi ir tt.

Štai, matoma, jei tik pusė tų musių gyventų jau mūsų sveikatai būtų pavojaus. Todėl musės reikia naikinti pradžioje, naikinti jų lizdus. Ir juo anksčiau pradėsime naikinti, tuo bus geriau.

Musės naikinti galima sekančiais būdais:

1 Kiekviena musė ligonio kambary turi būti užmušta. Ypač ten, kur žmogus serga limpama lia.

2) Neduok susirinkti supuvusiems arba pūvantiems daiktams arti namų.

3) Visi daiktai, kurie rūgsta, turi būti sudeginti, o neišmesti.

4) Visi rezervuarai taupiniams ir kitoms medžiagoms, turi būti atsargiai uždengti ir švariai laikomi.

5) Visoks mėšlas turi būti laikomas duobėse.

6) Peržiūrėkit, kad rynų įtaisymas būtų geroj padėty.

7) Po valgio visi likučiai, kurie jau netinkami valgiui, turi būti pašalinti. Likusis maistas turi būti padėtas musėms neprieinamoj vietoj.

8) Maistas, kuris yra pardavimui, visados turi būti uždengtas.

9) Visi langai ir durys turi turėti sietelius (scheens), ypač virtuvė ir valgomasis kambarys.

10) Neužmirškite, jei musė yra matoma, jos lizdas yra artimoj vietoj, t. y. užpakaly durų, kur nors po stalu, arba kitoj vietoj.

11) Namuose galima musės naikinti uždegant "Pyrethrum powder."

Kur nėra purvo, nei puvimo, ten nėra nei musių.

Dr. V. S. Narijauskas

("Ūkininkas")

PIRMOS PAGELBOS BŪDAI

Įdeginimai

Visų pirmiausia reikia nuimti drabužius, tuoj apraišyti "sterile" arba "sterile picric acid" gazą kad neįleidus orą. Neįleidimas oro yra labai svarbu. Ir reikia ypatingai švariai su ligoniu pasielgti.

Išgąstis

Reikia ligonį paguldyti, jį užklojant kad pasiliktų šiltu, reikia vartoti karšto vandens bonkas, karštas plytas, arba panašius daiktus. Reikia pagelbėti cirkuliaciją trinant sąnarius apie širdį, bet ne nuo širdies. Galima vartoti paprastus atgaivintojus, kaip karštos kavos, arba "aromatic spirits of ammonia."

Nulaužimas

Apžiūrėjimas paprasto nulaužimo yra neleisti sužeistam judintis, kad kaulo galai jį dar labiau nežeistų. Jeigu lauki gydytojo, nieko nereikia daryti, išskyrus, kad atsakančiai ligonį paguldyti. Jei manoma kad tą darant galima kaulus sujudinti, tad yra gerai tą vietą prilaikyt rankomis, apimant iš abiejų šonų. Kaulą reikia nedaleisti sulenkti, kuomet kartais ligonis nori pasiversti. Paskui sulaužytą vietą reikia atsakančiai įdėti tarp priegalvių. Tą atlikus reikia saugoti, kad nesulenktų arba nepasitęstų per sulaužytą vietą.

Jeigu sužeista ypata apsirengus plonais vasariniais drabužiais, tai nėra reikalo ją nurengti delto, kad apžiūrėti nulaužytą vietą. Faktiškai, yra geriau nieko nedaryti, kadangi taip elgiantis, t. y., nurengiant, galima apjudinti briaunas nulaužto kaulo ir tuomi padidinti sužeidimą, kuomet gi paliekant ant jo drabužius yra daug geriau uždėti luobus ant sužeistosios vietos, nes drabužiai tuo syk yra kaip ir paduška (priegalvis), minkštai prilaikanti sąnarį. Jeigu stori drabužiai tai irgi nereikia juos nuvilkti, bet su aštriu peiliu ar žirklėmis prarėžti kad sužeista vieta būtų matoma.

Sujungto nulaužimo atsitikime, atskleisk nulaužtą vietą prieš orą, perpiaunant drabužius. Laikykis atsargiai, kaip ir prie paprasto nulaužimo, nedaleisk ligoniui judintis, kad tuomi sulaužytas kaulas nedurtų į šalis. Nečiupinėk žaizdos, su pirštais ar kuo kitu. Kaip greit galima, paimk antiseptišką arba chirurgišką čystą kompresą ir uždėk ant žaizdos. Jeigu kaulas kiaurai išlindęs, kas tankiai atsitaiko, nebandyk atstumti jį atgal, bet uždėdamas skeveldą laikyk taip, kaip yra. Visuomet apžiūrėk žaizdą pirmiau, o paskui nulaužtą vietą. Apžiūrėk sutrenkimą. Niekuomet nebandyk pernešti ligonį kuomet jo sąnariai bent kurie nulaužti, pirm kol neįdėsi nulaužtos vietos atsakančiai luobus arba skeveldas.

Reikia atsargiai nešti sužeistą žmogų į saugią vietą arba nors ramiai paguldyti, arba nugabenti ligonbutin arba pas gydytoją.

Pergabenimo būdai maisosi, bet vistiek reikia parinkti tą būdą sulig kurio ligonis mažiausia kentės, arba variojant neštuvą arba vienam, dviejais, trijais arba daugiaus vyrų nešant.

F. L. I. S.

REIKALINGAS GENERALIS AGENTAS

rinkti prenumeratas, skelbimus ir spaudos darbus "Darbininkui." Sąlygos geros: alga ir komisas. Atsišaukite tuojaus pažymėdami savo tinkamumą prie tokio darbo.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

FIRML. VOKIEČIŲ ŽINGSNIAI AMSTERDAME

Kauno "Ryto" korespondentas turėjo progos pasikalbėti su mūsų boksininku, dalyvavusiu Amsterdamo Olimpiadoj. J. Vinča ir paprašė paasakoti apie savo pirmuosius žingsnius tarptautinėj bokso arenoj.

Iš pirmo pasižiūrėjimo Vinča atrodo sveikai ir gražiai. Tačiau matyt jį slegia toks keistas ir nenupelnytas pralaimėjimas.

Negaliu pasakyti, pasakojo Vinča, kad aš buvau geroj formoj. Kitų tautų boksininkai treniravosi per 3-4 metus ir išėjo rimtą treniruotės kursą. Per paskutinį mėnesį jie ilsėjosi kur nors kurorte ar kaime. Su Vinča šiuo atžvilgiu kur kas buvo blogiau: jis treniravosi iš viso tik apie 3 mėnesius. Į tą laiką reikia įskaityti jo visas keliones, kurios vis dėlto jį daug vargino. Paskutiniu laiku buvo atvažiavęs net į Kauną, iš kur jis vėl grįžo į Paryžių. Be to, paskutinėmis dienomis prieš Olimpiadą Vinča turėjo sunkiausią treniruotę. Į Amsterdamą Vinča nuvažiavo kiek pavargęs, tačiau buvo labai gerai nusiteikęs. Svėrė 80 klg. Taigi jam reikėjo dar trupučiuką numesti svorio. Dėl to jis valgė tik mėsą be duonos ir be bulvių. Bendrai visas maistas buvo sausas ir negėrė nei vandens, nei kavos, nei arbatos. Ši dieta jį taip pat kiek susilpnino.

Jo svorio boksininkų buvo 16. Rugpiūčio 7 d. susitiko su Prancūzijos viltimi boksininku Touquet. Jo priešas buvo kiek mažesnis, tačiau raumeningesnis. Visi roundai baigėsi su Vinčos persvara. Kruša smūgių krito ant priešo. Nors techniškai prancūzas buvo kiek geresnis, tačiau Vinčos jėga visa nugalėjo.

Antram rate pasiliko 8 žmonės, tarp kurių ir Vinča. Rugp. 9 d. 16 val. pagal burtus susitiko su anglų išeiviu Afrikoj Mac Korkendal. Priešas buvo lygus ūgiu, panašus figūra, apdegęs saule. I rounde kovą pradėjo afrikietis, tačiau labai atsargiai. Vinča boksavosi užtikrintai, mažai dengdamasis, greitu tempu. Pabaigoj roundo Vinča suduoda smarkų smūgį į pasmakrę, priešas pasilenkia ir užsidengia veidą. Vinča pirmą roundą laimi. Jam I roundą laimėjus, Romeo, kuris jį lydėjo, pataria Vinčai II r. pradžioj boksuotis ramiau ir tik gale pulti ir priešą parmušti knock-outu. Tačiau priešas, manydamas pralaimėsiąs, pradeda II r. puolimu. Vinča nelaukdamas taktikos keitimo, gauna smarkų smūgį į pasmakrę, nuo kurio kiek susvyruoja ir užsidengia veidą.

Priešas, naudodamasis proga, puola, bet, pats būdamas pavargęs, negali išnaudoti padėjimo ir tik suduoda porą silpnų smūgių į rankas. Tuo momentu staiga referi nutraukia rungtynes. Publikoj pasigirsta nusistebėjimo balsai. Afrikietis mano, kad Vinča diskvalifikuotas, o Vinča stovi ir laukia tolimesnės kovos. Mūsų atstovas klausia rungtynių sustabdymo priežasties. Teisėjas atsako, kad jis manąs, jog Vinča jau buvo blogam padėjime ir jis būtų *turėjęs* pasiduoti. Čia prie progos reikia pabrėžti, ką buvę Amsterdame tvirtina, kad teisėjai buvę labai šališki. Jų buvę labai daug, kiekvienoms rungtynėms buvo skiriamas vis naujas ir referavęs kaip norėjęs.

Vinča išėjo iš ringo be noro. Tačiau publika, tų rungtynių žiūrėjusi, Vinčai plojo triukšmingai ir daug daugiau, negu jo priešui.

Tai taip keistai pasibaigė mūsų geriausio olimpinio kandidato rungtynės. Vis dėl to Vinča sakosi, kad jis būtinai atkeršysiąs. Jau jam atvažiavus į Kauną buvo pasiųsta jo nugalėtojui telegrama, kurioj buvo kviečiamas Kaunan revanšo rungtynėms, tačiau jau jo Amsterdame nebuvo.

"Rytas"

SEIMININKEMS PATARIMAI

KAIP DRABUŽIUS UŽLAIKYTI

Drabužių priežiūra, netik juos užlaikant švariai ir užlopant, bet padedant juos tinkamai, kuomet jų nevartojama, daug prigelbės jų išvaizdai ir daug ilgiau tarnaus, sako Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas.

Viršutinius drabužius reikia atsargiai pakabinti, kuomet jie nevartojami.

Drabužiai kurie yra švelnūs turi būti apdengti, kad apsaugojus juos nuo dulkių ir trinimosi. Drabužiai stalčiuose laikomi turi būti gražiai sulankstyti ir tvarkiai sudėti.

Drabužiai kurie nėra švarūs, neturi būti laikomi troškioje vietoje. Jų spalva gali susigadinti.

Padedant drabužius ilgesniam laikui, reikia juos apsaugoti nuo susiraukšlėjimo ir gyvūnų. Nieko sunkaus nereikia ant jų dėti. Kietesnio audeklo drabužius galima palikti kabančius jei juos gerai apdengiama; bet minkšti drabužiai ir tie, kurie apdabinti sunkiais dalykais, neturi būti kabinami, nes gali išsitempti. Jei norima, kad jų spalva nesimainytų reikia juos laikyti tamsoje.

Kojines reikia dažnai plauti. Tuomi ilgiau laiko, nes prakaitas negauna progos greitai jų suėsti. Pirm dėvint naujas kojines reikia jas išplauti, kad išėmus klijus.

Po kiekvieno devėjimo viršutinius drabužius reikia šepečiu nuvalyti. Juos visuomet reikia laikyti gerai nuprosytus. Reikia atminti, kad žibėjimas ant drabužių atsiranda nuo pūkų nusidėvėjimo.

Dulkes nuo šilko galima nuimti su minkštu drabužių ar minkštu šepečiu. Vengk prosijimo su karštu prosu; karštis gadina audeklą ir naikina spalvą. Kad atėmus su vandeniu prie kurios yra pradėta amonijos, vartojant jos vieną šaukštą prie kvortos drungno vandens.

Jei norima, kad pirštinės ilgiau tarnautų, po kiekvieno dėvėjimo reikia jas išpūsti ir ištampyti. Mažiausį iširimą reikia tuojaus taisyti.

Skrybėlės taipgi visuomet atrodys švarios, jei jas po kiekvieno dėvėjimo nudulkinsime. Laikyk jas tenai, kur dulkės jų nesieks; popieriniai maišai ir popieriunės dėžės gerai turėti dėl skrybėlių, kurios tik retkarčiais naudojamos.

F. L. I. S.

Ką tik išėjo iš spaudos!

Artisto
STASIO PILKOS
Nauja Knyga
"JAUNA KURYBA"
su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų paskaitymų, dainelių, deklemacijų.

Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

MALDAKNYGĖS

MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS

JUODOS (prastais minkštais viršeliais)	.50
JUODOS (prastais kietais viršeliais)	.50
JUODOS (geresnės minkštais viršeliais)	.85
JUODOS (geros odos viršeliais)	$1.00
BALTOS (celuloidos viršeliais)	$1.00
BALTOS (celuloidos viršeliais, su kryželiu)	$1.15

Visus užsakymus siųskite sekančiu antrašu:

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Įvairios Dainos

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO DAINOS

Vienam Balsui Prie Fortepijono

1.	Ak, myliu tave	.75
2.	Bernužėl, nevesk pačios	.50
3.	Graži ša girulė	.50
4.	Melit	.40
5.	Meile uždegta Krutinė	.65
6.	O pažvelgki	.50
7.	Visuomet širdis surakinta	.60
8.	Penkios linksmos dainos	$1.00

Duetai

9.	Moterų Sąjungos Imnas	.50
10.	Skrenda, lekia musų mintis	.75
11.	Trisdešimt dainų	$1.50

Mišram Chorui

12.	Ginkim šalį Lietuvos	.50
13.	Giesmė į Šv. Kazimerą	.50
14.	Lietuvos Vyčių Imnas	.25
15.	Pirmyn į kovą	.50
16.	Mes grįšim ten	.75
17.	a) Išaušvasarėlė, b) Tu mano mergelė, c) Išbėgo mergytė	.50
18.	a) Kaip aš buvau jaunas, b) Žiurau anksti rytų, c) Aš užgimiau Lietuvoj	.50
19.	a) Eikš mano mergele, b) Aš sutikau žydelį, c) Kam anksti kelcis	.50
20.	a) Miels tėvelį, b) Oi skauda galvelę, c) Atsigėriau žalio vyno	.50
21.	a) Oi džium-džium, b) Už jurių, c) Kalbin jaunas bernužėlis, d) Aš turėjau vištą	.50
22.	a) Tykusis rytelis, b) Oi lakšto vanagėlis, c) Kur Nemunas, d) Oi čiučia-liulia	.50

KOMP. TALLAT KELPŠOS DAINOS

1.	a) Eisiu į girelę, b) Ui, ui, ui, Dieve	.25
2.	a) Aš pas tėvelį, b) Močiute mano	.25
3.	a) Mergavakario daina; b) Ei, Tėveli, Tėveli	.25
4.	a) Močiute, miego noriu; b) Oi, varge, varge	.25
5.	a) Aš toli nuleista; b) Tris dienas (dzūkiška)	.25
6.	a) Kad aš buvau mergelė; b) Ir atlėkė sakalėlis	.25
7.	a) Oi tu, lakštingėle; b) Vanagėlis tupėjo	.25
8.	Tautiški šokiai I.	.40
9.	Tautiški Šokiai	.40

KOMP. M. PETRAUSKO DAINOS

1.	Apvesdinkite mane	1$0.0
2.	Šių nakcialy (dzukiška)	.30
3.	Jojau dieną (augštam balsui)	.60
4.	Ko liudit sveteliai	.20
5.	Siuntė mane motinėlė	.20
6.	Vai aš pakirsčiau	.20
7.	Saulelė Raudona	.25

KOMP. VAIČIUNO DAINOS

1.	Jau kelias Lietuva!	.30
2.	Dvi dainos	.40
3.	Mūsų Šokiai I.	.30
4.	Mūsų Šokiai II.	.30

GUDAVIČIAUS DAINOS

1.	Aštuonios įvairios dainos	.50
2.	Trys dainos	.40

VAINIKUONIES

1.	Mūsų šokiai	.20

Visos virš paminėtos dainos galima gauti "Darbininko" Knygyne. Siųsdami užsakymus drauge prisiųskite ir pinigus. Visuomet adresuokite taip:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, Sonth Boston, Mass.

DARBININKAS
(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879"

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 2, 1918"

SUBSCRIPTION RATES:

Domestic yearly $4.50
Foreign yearly $5.00
Domestic once per week yearly..$2.50
Foreign once per week yearly....$3.00

PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoj metams $4.50
Užsieny metams $5.00
Vieną kart savaitėje metams....$2.50
Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

LIETUVA GENEVOJE PAVASARĮ IR DABAR

Pokerio ir diplomatijos lošimai turi daug panašumo į kits kitą. Geras diplomatas, lygiai kaip ir geras pokerio lošikas nežengs nė žingsnio be blofo. Ir pokery ir diplomatijoje paprastai silpnesnis nukenčia. Bet diplomatas yra panašus ne tiktai į pokerio lošiką, bet gal dar labiau į plėšiką — mandabiai melagingą plėšiką. Na o mažiukui nuo plėšiko dar daugiau kliūva. Lietuva mažiukė. Įšokusiai į Genevos politinį katilą su skundu ant Lenkijos mažiukei ir jaunai Lietuvai tenka lošti politinį pokerį su senais, gudriais galingų Europos valstybių diplomatais ir jau kelias partijas sulošė. Nuvykusi į Genevą lenkų skųsti, Lietuva "pakliuvo tarp galvažudžių" ir nežinia, ar jie ją "apiplės ir paliks leisgyvą"—o gal ir visai negyvą,—o gal kartais jai ir pasiseks pasprukti su sveiku sprandu. Gailiaširdžių "samaritonų" vis tik nesulauks, kaip ir ligšiol kad nesusilaukė. Viena bet-gi aplinkybė yra mažiukų naudai, būtent ta, kad plėšikai—lošikai-diplomatai, bent dalinai, yra priversti lošti Genevoje ant viešos scenos, į kurią yra atkreiptos viso pasaulio akys. Be to dar ant tos scenos tankiai lošia išsyk keli diplomatų pokerio "stalai" ir eina kelios diplomatų rungtynės. Didiesiems besipešant, mažiukui lengviau.

Praeitą pavasarį Genevoje svarbiausias dienotvarkės klausimas buvo lietuvių lenkų ginčas. Ir diplomatų ir pasaulio spaudos demesis buvo nukreiptas į šį klausimą. Lenkų propaganda nesnaudė. Pilsudskis švaistėsi po Genevą. Laikraščiai daug prirašė apie triukšmingiausį lietuvių lenkų dramos aktorių, Pilsudskį, apie jo kardą etc. Ir diplomatai ir spauda "patarė" ne lenkams taikytis su lietuviais, bet lietuviams su lenkais, lyg kad tai būtų buvusi lietuvių kaltė, kad lenkai sutaurė Suvalkų sutartį ir siaurtu pagrobė Vilnių! Ir blofo ir grąsinimų Lietuvai netrūko. Buvo daromas smarkus spaudimas į Lietuvą nusileisti lenkams.

Rudens posėdžiuose lietuvių lenkų ginčo klausimas yra antraeilis dalykas. Pasaulio spauda neturi laiko rašyti apie lietuvių lenkų ginčą. Dar nebaigė komentuoti apie Kelloggo sutartį, o čia netikėtai ir Rusija pasirašo šią sutartį, žada ir kitos valstybės ir valstybėlės ją pasirašyti. O čia vėl Albanijos diktatorius, Zogu, pasiskelbia karaliumi. Costa Rica per savo atstovą, Castro, kreipiasi į T. S. Tarybą, kad ji pasisakytų, kaip reikia suprasti Monroe Doctrine, mylimą J. Valstijų kūdikį? Skandalas! Šiaurės ir Pietų Amerikos spauda atsiliepė didžiu balsu—kiekviena savaip—ir atliepė Europos spaudos balsai, bet jau nebeliko nė špaltos — net nė eilutės — lietuvių lenkų klausimui pasvarstyti. Didžiųjų diplomatų akyse svarbiausias ir opiausias klausimas, Pareinio evakuacijos klausimas, užėmė neginčijamai pirmą vietą ir diplomatijoje ir interesuotų, t. y. įtakingiausių Europos politikoje valstybių, spaudoje — Prancūzijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. O čia dar Rumunijos - Vengrijos ginčas, Ispanijos ir Kinijos kandidatūra į Lygos Tarybos narius ir kiti mažesni klausimai ir klausimėliai. Be to kiekvienas žino, kad lietuvių lenkų ginčas neišsprendžiamas!

Koki iš to išvada? Atrodo, kad šioje sesijoje Lietuvos nesmaugs taip smarkiai, kaip kad smaugė pavasario sesijoje, nes nėra nei laiko. Kai kas spėlioja, kad klausimą paves apsvarstyti Lygos "seimeliui" (assembley). Tai irgi netikėtina, nes seimeliui valia pasvarstyti ir išsikalbėti, bet nuosprendžius daro didžiųjų valstybių diplomatai. Lenkai irgi vargiai darys spaudimą, nes agitacijai laikas neparankus, kai visų demesis nukreiptas ne į lenkus, bet visai į kitus klausimus. Jei Pilsudskis atvyktų į Genevą net ir su visu tuzinu kardų, niekas juo neįdomaus, nebent jei bombą atsivežtų. Tad atrodo, kad lietuvių lenkų klausimas bus vėl atidėtas... iki pavasario.

O paskui? Bus pavasarių ir rudenių ir bus Tautų Lygos Tarybos posėdžių. Kaip ilgai lietuvių lenkų ginčas bus vilkinamas per tas sesijas? Tas irgi ne taip svarbu. Svarbu, kad tose sesijose lietuviai delegatai būtų vieningos tautos ne diktatorių įgalioti atstovai. Europos diplomatai gudrūs. Jie skaitosi su tauta, nors nedidele, jei ji parodo savo valią. Airija yra pavyzdžiu.

Perdaug Mašinų Perdaug "efficiency"

Regis H. G. Wells yra parašęs fantastišką apysaką apie mašinas, kurios buvusios žmonių tiek patobulintos, kad beveik galėjusios galvoti. Faktinai jos ir galvojusios savotiškas "mašininės mintis." Bet joms trūko širdies. Ir štai tos išgudrėjusios bet beširdės mašinos paskelbė karą tiems, kurie jas išgalvojo ir padarė žmonėms.

Wells'o fantazija pamaži pradeda virsti tikrenybe J. Valstijose. Tiesa, Amerikos dirbtuvių mašinos galvoti negali ir nesirikiuoja kariauti prieš savo dirbėjus taip, kaip Wells'as kad rašo savo apysakoje, bet tie, kurie prisidirbo ir prisipirko perdaug mašinų, vis labiau pradeda suprasti, kad tos mašinos,kurios padėjo jiems sukrauti turtus, dabar juos pačius smaugia; jie pradeda suprasti, kad mašinų yra perdaug ir taip at perdaug yra efficiency. (Skaitytojas teiksis dovanoti, kad vartojame žodį efficiency. Mat, šį žodį sunku išversti į kurią kitą kalbą. Žodis "pasekmingas" dalinai bet nepilnai atatinka žodžiui "efficient." Galima ką padaryti pasekmingai, bet per bereikalingai ilgą laiką ir aikvojant daug bereikalingos protinės ir fizinės jėgos. "Efficient" vadinama tokį žmogų, kurs pasekmingai atsiekia didžiamų rezultatų į trumpiausį laiką ir aikvodamas minimumą pastangų. Todel čia ir vartosime žodžius efficient ir efficiency). Tenka girdėti kaskart daugiau nusiskundimų ne tik iš darbininkų, bet ir iš pačių kapitalistų pusės, kad mašinų yra perdaug ir perdaug efficiency ir štai del kokių priežasčių.

Juo yra daugiau mašinų, juo mažiau tereikia darbininkų. Bet konkurentas irgi įsitaiso patobulintas mašinas, jis irgi įveda efficiency sistemą savo dirbtuvėje, jis irgi mažiau darbininkų tesamdo ir daugiau produkuoja. Padarytąsias prekes reikia parduoti. Kad išlaikius konkureneiją su kitais tenka samdyti geriausius agentus, mokėti milžiniškas sumas už skelbimus. Tuo būdu nors daikto pagaminimas ačiū mašinoms ir *efficiency* yra pigesnis, bet jo pardavimas darosi kaskart brangesnis. Smulkesnis fabrikantas vargiai galės ilgai išlaikyti konkureneiją su stambiais trustais. Bet ir dideliems trustams mašinos gręsia pavoju lygiai kaip ir mažiems fabrikantams ir štai kodel: Jei nori parduoti savo gaminius, turi surasti vartotoją ir tai tokį, kurs turi už ką pirkti. Kad jis turėtų už ką pirkti, jis privalo dirbti. Čia tai ir išeina aikštėn kerštas mašinų ir *efficiency*-fabrikantams. Mašinos išstūmė darbininką iš dirbtuvės ir atėmė nuo jo darbą; bedarbis vartotojas neturi už ką pirkti dirbtuvės produktų. Tuo būdu dirbtuvės savininkas, ar jis bus smulkus, ar stambus, ačiū mašinoms, atėmusioms uždarbį iš darbininko, vis labiau ir labiau lieka be rinkos savo produktams.

Kapitalistai bando kelti savo dirbtuves iš didmiesčių į mažus, kur tikisi gauti tokių darbininkų, kurie turi farmeles. Taip į pav. daro Fordas. Tiesa toks farmeris-darbininkas nebijos bedarbės, bet turėdamas savo farmukę ir nedaug teuždirbdamas dirbtuvėje ne ką daug tegalės pirkti. O kas bus su miestų darbininkais? Fabrikantas visvien neturės geros rinkos savo išdirbiniams.

Darbininkų unijos siūlo kitokį vaistą, būtent 5 darbo dienų savaitę. Tas būtų gera, jei darbininkai gautą tą patį užmokestį, ką dabar gauna už šešias dienas, bet kapitalistai kaip tik to ir nenori. Pagaliau, jei ir sutiktų, tai penkių, keturių, ar net trijų darbo dienų savaitė ne ką daug tepadėtų kol pasiliks dabartinė kapitalistinė, asmeninio pelno sistema, kur stipresnis išnaudoja silpnesnį. Štai mainieriai jau kelintas mėnuo nedirba nė vienos dienos savaitėje, bet kas iš to, kad neturi ko valgyti! Geras yra daiktas industrialinių centrų decentralizacija ir išblaškymas smulkesnių dirbtuvėlių po farmas, kur darbininkas galėtų sykiu turėti ir žemės sklypą ir darbą, kuomet dirbtuvė dirba; gera yra 5-kitų ar net 4-rių dienų darbo savaitė dirbtuvėse, bet tai tik paliatyvai. O tuo tarpu mašinos daro savo — ėda ne tik savo tarnus, bet ir ponus.

Bet diplomatų neprigausi, nors ant vieno kumščio pamausi kepurę, ant kito jarmulką ir sakysi jiems, kaip tas žydelis: "ui! mes trys!" jei diktatorius jiems sakys: "ui! aš tauta!"

FEDERACIJOS ŽODIS

A. L. R. K. Federacija, visuomet kartšai remianti visus naudingus mūsų tautos ir išeivijos reikalus, savo šių metų kongrese, buvusiam Hartford, Conn., vienbalsiai nutarė remti ir Šv. Kryžiaus ligoninės statybos darbą. Šioji lietuvių katalikų organizacijų-organizacija nemėgsta tik žodžiais kalbėti. Savo kalbą visuomet paremia realiu darbu. Kongreso dalyviai, turėdami galvoje ligoninės svarbą lietuvių išeivijai, nutarė savo t. y. *Federacijos vardu įrengti bent vieną kambarį ligoninėje, skiriant tam tikslui penketą šimtų dolerių.* Be to, pažadėta stipri parama rinkliavos darbe. Toks pažadas labai daug reiškia. Tai reiškia, kad ligoninės vajus eis visose Amerikos lietuvių kolionijose ir jis bus sekmingas.

Visi vienybėje dirbdami padarysime daug. Pastatysime ir įrengsime tokią įstaigą, kur ineš garbę visai mūsų tautai. *Sp. Komisija*

DABARTIES BILDĖSIUOS

Karaliuačius, lenktyniuodamas prekyboje su Klaipėda, norėtų pastarąją visiškai nugyvendinti. Bet vis dėlto per savo spaudą labai stebisi Klaipėdos pirklių prašymu Lietuvių valdžios ekonominėse derybose su Vokietija nenusileisti šių norams sulyginti tarifą dėl prekių pervežimo, kaip per Klaipėdos uostą, taip per Tilžę ir Eitkūnus. Iki šiol, mat, klaipėdiečiai (daugumoj suvokietėję), nuolatos palaikydavo Vokietijos pusę visuose susikirtimuose su Didžiąja Lietuva, ir todėl anie manė kad šitie visame kame jiems pritars. Tačiau, kuomet pirkliai ir pramoninkai suvokė, jog valdžiai sulyginus kalbamąjį tarifą, visa pervežimo srovė nukryps Karaliaučiaus linkon, ir juos paliks be biznio, tuoj suprato kur jų nauda, ir patarė valdžiai tatai neįvykdinti. Turint omeny Klaipėdos Krašto vidaus padėtį (autonomiškai valdąs), nuotaika kuria jos gyventojai vadovaujasi sąryšy su Vokietija turės lemiančios rolės iškėlus viešumon sienų pertvarkymo klausimą, kas bet kada gali įvykti. Taigi, mūsų valdžiai šiuo reikalu juos kiek paerzinus, galutinam šio krašto prie Lietuvos prijungimui nei kiek nepakenks.

Prieš kurį laiką pareiškėme mintį jog Obregon'o mirties pageidauja patys Meksikos valdovai, ir kad jam neteks užimti prezidento vietą. Kuomet jį nugalabino, jokios žinios, cenzūros griežtumo dėliai nebegalėjom sulaukti. Bet štai "Wall St. Journal," (visai nepartinis laikraštis) gavęs slaptų pranešimų, spėja kad greičiausia Obregon'ą bus nukovę patys jo draugai, pietų dalyviai. Esą po mirties slaptas tardymas parodė jog jo galvoj ir kūnė iš viso rasta trylika šūvių! Gi Toral'o revolveryj būk tik penki tebuvo, ir nežinia, ar visi tie sunaudoti; be to, įdomu kaip toks žmogus, (visiem esantiem svetimas, skarmalais apdengtas) buvo prileistas prie Obregon'o; ir kodėl šalia jo sėdėjęs Ministeris Saenz nespėjo sulaikyti šovimą iki penki šūviai (kiek oficialiai pranešta) į Obregon'o kūną tapo paleisti? Ir sučėmus Toral, rasta revolverių gana apsčiai kambaryj. Laikraštis mena jog pietų dalyviai dalyvavo ir užmušime!

Vokiečių Užsienių Reikalų Ministeris Štrezemanas atvykdamas Paryžiun pasirašyt Kellogg'o Karo Vengimo Sutartį sulaukė stebėtinai prielankų ir nuoširdų sutikimą. Ne tik diplomatai (kurie meiliau šypsojas daugiau širdy neapykantos turėdami) bet Prancūzijos gyventojai, palydint jį nuo traukinio į Valstybės Rūmus, pareiškė jam savo pagerbimą gausiais delnų plojimais ir triukšmingais šūkavimais. Šis sveikinimas darė įspūdžio, jog tarp tų dviejų tautų esti kuo draugingiausi santykiai. Į šį įvykį reaguodami, vokiečių laikraščiai juomi gėrisi, bet pastebi, kad vis dėlto, jeigu tatai būtų tikra Prancūzų nuotaika Vokiečiams, galėtų jie savo užuojautą pareikšti naudingiau negu tuščiais šūkavimais. Ypač dabar, kuomet pasirašoma Karo Vengimo Sutartis puikiausia būtų proga savaime apleisti užimtąsias Reino sritis, kas yra sunkiausia Vokietijos sloga. Apie tai, dėja, Prancūzų valdžia iki šiol nei žodžio viešai neišsitarė.

Valentinas Matelis

Didžiuose gyvenimo kriziuose (persilaužimuose) pirmutinis dalykas—nenusiminkt. Tuomet atsiras jėga veikti ir galop žinia, kas reikia veikti.—Hilty.

BUDELIS

Jis vienai vienas sėdi prie mažo langelio ir mąsto... Tai rodo suraukta kakta ir užlaužti tamsūs antakiai. O visas jo rūstus veidas lydi prakeikimą. Kiekvienas jo pasijudinimas baugina aprūkusias, pajuodusias sienas, ir mažas vorelis slepiasi įtamsų ir gilų plyšį.

Netolimos bažnyčios bokšte suskamba varpas. Jo aidas plaukia, banguoja ir, atsimušęs budeliui ausysna, priverčia jį klausytis. Klauso budelis... Nutilo ir klauso... Klauso ir net nekvėpuoja... Už lango sučiulbo paukščiai, linksmai ir džiaugsminai garbindami spinduliuojančią aušrą, tekančią saulę. Pro sienos plyšį triško pirmieji saulės spinduliai ir dingo aprūkusioje sienoje... O varpas vis gaudė ir gaudė...

Jis atsistojo, atrėmė kaktą į šaltą lango stiklą ir akis žemyn nuleido. Ten, po jo kojomis, nuo švelnaus rytmečio vėjelio šlamėjo senas didelis sodas. Visur baltavo jauni žiedeliai. Tolumoje matėsi raudonas, su paauksuotu viršūnėje kryžium, bažnyčios bokštas, iš kurio sklido į jį graudulingas aidas. Varpas vis gaudė.

Jis jam priminė vakar nužudytąjį jaunikaitį. Ir stovėjo dabar jo akyse geltonomis gerbanomis apaugusi galva, tiesus liemuo, tvirtas kūnas ir akys... Akys įsmigo širdin ir neišdilo; visur jos sekiojo jį. Priminė varpas dar sunkų jį šalto plieno kardą, kuomet jis, akis aukštyn pakėlęs, kad nemačius besikankinančio jaunuolio, jį kirto... Ir šiandien nieko daugiau neatsimena, tik jo mėlynąsias, it gilusis dangus, akis ir.. paskutinį jo tartą žodį: "Aš tau atleidžiu!" Prisiminė tas akis, tą mirties agoniįoje ištartą "atleidžiu" ir rodėsi kraugeriu, kad iš tamsių aprūkusio kambario kampų žiūri į jį tos mėlynos akys ir štai ties juo, rodos, stovi jaunikaičio lavonas, galvą po ažastimi pasikišęs, nuo kurios dar sriuvena kraujas.

Jis tuomet sušuko: "Taip, man atleidžia... man, budeliui, dar reikia atleidimo!.. Budeliui, kuris tūkstančiams ritino galvas ir nereikalavo atleidimo..." Ir vėl nutilo. O varpas vis gaudė ir gaudė...

Vėl jam prisiminė, tik ne kerštingi ir nuodėmingi vaizdai, bet skaisčios, nekaltos jaunatvės svajonės. Rodos, mato save bėginėjantį po gėlėtą pievą, besimaudantį sodžiaus upelio bangose, motutės mylimą ir bučiuojamą. Prisiminė tylų vakarą, kuomet jis, jaunas gražus jaunikaitis, klūpojo senoje bažnytėlėje, ramios, dievotos tylos liūliuojamas; kaip prieš save pamatė gražutę Rėną ir ją pamilo... pamilo tyriausia meile... Ir laimingos toliau slinko pilkojo gyvenimo valandos...

O dabar jis budelis. Ir niekuomet jis neprisimindavo tų laimingųjų valandų, tik šįryt. O varpas, tartum tvirtindamas, vis gaudė ir gaudė.

Neišturėjo. Graudžios ašaros plūdo iš žiauriųjų akių ir ritosi įdubusiais veidais. Ir jis griežtai nutarė mainyti savo gyvenimą. Tada linksmiau sušvito saulės spinduliai, švelniau suošė senas sodas ir pakvipo žiedai.

Tos pačios dienos vakarą, sauhutės paskutiniesiems spinduliams bučiuojant pasaulį, jis vėl klūpojo bažnyčioj ir karštai meldė atleidimo, o žvakių mirganti šviesa ir giedančiųjų balsai liūliavo sielą dangišku ramumu.

Lotosas

("Šaltinis")

Stasius Būdavas

Vasara ir Jaunystė

Šiandieną į mūsų lankas
Paauksinta vasara skrenda tki skrenda,
Šiandieną aidai sidabrinių dainų
Kalnus, pakalnes, džiaugsmais jau apliejo...

Šaiposi aukse irkluojanti saulė,
Šiandieną pamatė ji mano jaunystę.
Gėdoj paniūrę jau debesys lenkias,
Gėdą pažinę jau debesys slapstos.

"Sveika tu, vasara, mano auksine,
Kiek laukiau aš laukiau tavųjų giedrių!
Sveika, palikusi pietų kalnynus,
Sveika, atsiuntus sidabro dainų..."

("Šaltinis")

RUSIŠKO IDEALIZMO KRIZIS

B. Sokolov'o

Teatras... Menas...

Ką jie gali duoti mums, kad suprastume šių dienų Rusijos gyvenimą? Įvairias dėmes. Keletą bruožų. Bendro reljefo neaiškumą. Iškrikimą. Ieškojimus.

Įvairūs, vykę ir nelemti, ieškojimai. Gražūs ir menkučiai. Ir revoliucija, proletarijato nuotaikos, naujoji Rusija tolimais šešėliais atsispindo juose. Nesuprantamais. Vos vos pastebimais... Ir nestebėtina. Vėliau ir toliau—gyvenimas, jo audros ir viesulai—lūžta šitose meno srityse. Tradicijų apsaugoti, giliai įsišaknijusių įpročių storu sluogsniu apgaubti, lėnai ir nenoromis jie pasirodo pakilusiam vėjui.

Kitaip yra literatūroje. Čia viš tiek, kaip nerve, kiekviena psichinė atmaina pasireiškia aštriai. Kartais nutrauktai, kartais vėl nepilnai. Bet krašto gyvenimas, tautos pergyvenimai neišvengiamai ir įvairiai atsimuša tos tautos literatūroje.

Rusijoje yra bolševizmas. Taip oficialiai ir išoriniam pasauliui pavadinta ta Rusijos buitis, kurioje ji dabar randasi. Bet bolševizmas—juk tai ne daugiau, kaip apvilkalas, ne daugiau, kaip pritaisyta žmonių, atėjusių valdyti, iškaba. Bet po tuo bolševizmo-komunizmo apdangalu juk yra gyvybė. Juk gyvybė nepragaišo! Juk žmonės, tauta, jos kuriamosios jėgos vystosi! Juk į kažin kokias naujas formas jos kristalizuojasi, ir argi naujoji Rusija negimsta embrionaliniai, kančiose—taip žiauriose ir neužsipelnytose.

Dabar taip daug ir taip dažnai kalbama apie politinę Rusiją, kuri turi pakeisti dabartinę bolševistinę. Ir bekalbant apie politinę Rusiją, pamirštama g i l u m o s Rusiją. Bekalbėdami apie iškabą, apie formą, apie gyvenimo paviršių, pamirštame jo esmę, pamirštame, kad tautos viduje, pačioje rusų tautoje įvyksta savasis kristalizacijos procesas ir kad tas procesas gali ir turi nuvesti prie šiokios ar tokios, bet naujos Rusijos.

Tuo tarpu šitoji išoriniai bolševistinė Rusija yra mums nepaprastas ir labai įdomus reginys. Viena pati, paniekinta, įbauginta, nustojusi tikėti žodžiais, žodžiais gražiais ir šlykščiais, vyliojančiais ir atstumiančiais, Rusija eina savo keliu, savo naujais takais.

Kur tiesa? Kuo ji pasireiškia? Kokia ji? Kur jos pasimetusios, paklydusios, taip dabar reikalingos reikia ieškoti? Inteligentija? Bet ji taip toli, tokia svetima dabar tautai—juk išsiblaškė jie sykiu su ja į įvairias puses. Nejaugi jos atsiklausi? Ir ką gi ji pati žino, pati į smulkiausius šmotelius subyrėjusi?

Kairieji, dešinieji, vidutinieji. Ieškotojai. Neigiantieji viską. Santarvininkų mylėtojai, santarvininkų peikėjai. Kaimiečius keikiantieji. Valdymo trokštantieji. Nenorintieji valdyti. Rusijoje gyvenantieji, iš Rusijos pabėgę. Ir visas būrys tų, kurie tyčiojasi. Iš ko? Dievas žino, iš ko—iš savęs, iš tautos, iš tėvynės, o daugiausia iš savo svajonių, revoliucijos raudonų svajonių, šiandien dulkėmis ir purvais subjaurotų.

Taip, tauta vienų viena. Juk tą visi mato, juk to negalima užginčyti, juk tą visi yra pusiau pripažinę. Tauta vienų viena... Iš daug milionų sermėgių, tamsuolių, tarp miškų ir laukų išsibarsčiusių, apsišarmavusių, išbadėjusių—rusų tauta ieško savo tiesos. Savo nuosavios tiesos... Nekieno neperšamos...

Taip, rusų tauta vienumoje. Tikriau, tiksliau—ji buvo vienumoje. Nes po trijų neigimo metų, po trijų nedraugiškos meilės metų vėl pasijuto tarp pačios tautos ir rusų inteligentijos esant kaž kokiam traukimui, ir pamažu, išpalengva, tartum išnetyčia, vėl pradėjo jie vienas su kitu kalbėti. Ir tame liguistame neskubotame artimume yra daug naujo, daug nepaprasto.

* * *

— Aš buvau sodžiuje. Gyvenau Pavolgės miesteliuose. Kaimietis virto visai kitokiu. Persimainė. Nebepažinti.

— Kame dalykas?

— Nesenai rėkė: Mušk ponus, po velnių juos.

— O dabar?

— Dabar daugiau tyli.

— Ar kalbėjai su juo?

— Bandžiau. Nieko neišėjo. Mat, jam žodžiai įkyro. Vieni kalbėjo, kiti... Baltieji ir raudonieji. O esmės, tikro vidaus, nesimatė. Taigi kaimietis ir nutarė, kad jam, rusiškam prasčiokui, žodžiai nereikalingi. Ne, kaimietis naujas, kitoks pasidarė.

— Koks gi toks, sakyk Tamsta aiškiau?

— Štai koks. Kaimietis nori darbo. Jei gali jam duoti darbo, tai tik be ž o d ž i ų, tad gerai. Negali—nereikia. O žodžiams jis netiki. Ir juk tokiais jie virto, kad jiems visvien, kas ateis—bolševikas ar ponas ar mūsų pačių brolis—tik kad atėjęs būtų darbo dirbti. Kaip žemę geriau mėšlu aptręšti. Jei gali, tai parodyk, puikiausiai bus. Stiklo nėra. Pasagų ir vinių nėra. Pagamink ką norint namininiu būdu—būsi draugu ir broliu.

Šiomis dienomis sutikau vieną senį, tokį rimtą, sumanų. Sakau jam: taip ir taip, senuoliuk, žmonės virto kitais.—Tiesa, tiesa,—sako. Žmonės dirbti nori. Be to, vis žiūri, kad būtų jiems iš to naudos.

* * *

Mačiau fabrikos darbininkų ir amatninkų. Daug ir įvairių.

Iškrikome mes. Aplink tamsa, nuobodumas ir ilgesys. Kas jūs tokie esate, kurie vedėte mus tai į dešinę, tai į kairę? Kur pradingote? Apleidote mus. Mes likome, regis, vieni. Taip, visai vieni vieni. O dabar taip traukia prie naujų žmonių, bet tiktai...

Suniurnėjo ir nutilo.

— Kas tiktai?

Bet tiktai nėrisi paujo. Ne, ne žodžių. Įkyro žodžiai. Nebepasitikima jais. Panokino mus. Ne, bet štai, jei kas norint ateitų ir tylomis, be kalbų, mums parodytų, kaip iš naujo pradėti gyventi, arba kaip geriau išvalyti mašiną, arba kaip išmokti greit sutaisyti kelią, su tuo visi tilps. Ne visi, bet dauguma. Visi geriausieji, rimtesnieji. Juk reikia tik apsidairyti, visur išardyta viskas, sutrupinta, nereikalingais šapalėliais išmėtyta... Juk viskas užpakaly. Reikia naują gyvenimą kurti. Bet tas nelengva.

— O žmonės? O darbininkai, "tovarišėiai" jūsų?—Kaip gi jie?

— Kaip jie? Tyli. Aprimo. Patylom dirba. Tiesa, patylom ir galvoja. E, daug daug rusų liaudis ėmė dabar galvoti. Tyli, o galvoja, labai daug galvoja.

* * *

Miestelėnas. Smulkus, vidutinis. Taip sau, neva inžinierius, neva technikas.

— O tamsta su kuo ryt eisi? Ryto, kada...

Tyli, šiaušiasi.

— O man tai kas. Aš žmogus nedidelis. Vieną žinau—žodžiai įkyrėjo. Tiltą padaryti, tai mano darbas. Ir kas pašauks darbą dirbti, ten ir eisiu.

Štai tautos nuotaika... Bet tie, kas apleido tautą? Kas bailiai ir taip išlėto dabar vėl artinasi? Koksai gi tos inteligentijos dalies ūpas?

Užėjau pas Kuskovą, mačiau ten Prokopovą.

— Tai kaip gi Rusija? Kryžkely?

— Buvo... buvo. O dabar ne. Kenčia, vargsta, ir badas—ir šaltis ją spaadžia ir gal dar ilgai taip bus. Bet tik grūdelį, mažą tiesos trupinėlį jau rado. Ir iš mūsų, kas į tą trupinėlį įtikėjo, vėl gali prisitartinti prie liaudies.

— Keista, nesuprantama.

— Nuje. Tamsta atvažiavęs, svetimas. Inteligentas.

— Jums — griuvėsiai. Kaip gi, tiesa. Didelis, baisus viską apimantis iširimas. O pažiūrėkite į liaudį—nauja tauta. Anksčiau miegojo ir tik botagu varoma dirbo. O dabar... botagas, tiesa, pasiliko, bet tiktai liaudis atrado savo dumą. Suprask Tamsta, juk ji rado save. Ir tie iš mūsų, kas tą suprato, jau su juo. O juk liaudis nedaug ir nori. Labai nedaug—tiktai savo darbo. Suprato, kad jos darbas visai rusų tautai naudingas. Štai vaikučiai—pagelbėk vaikams. Tą jis supranta. Ir net labai pagirtinu laiko. Juk tai jos vaikai, liaudis.

Žemė nusialino—kas iš mūsų toje nelaimėje padės, prieš tą nusižemina, tam ranka spaudžia. Ne kaip pirma buvo. Mes, girdi tu, ir patys žinome. Vadovų mums nereikia, bet draugiškai "dėkui." Ir žinai Tamsta ką? Ir mūsų tarpe, tarpe paklydusių ir atšalusių, galima pastebėti panašią permainą. Norisi darbo. Visuomeninio. Ir tik, jei galima, be žodžių... Juk mes dabar visai mažai kalbame, laikraščių nėra, samovarai nebešnypščia, tik, rasit, karts nuo karto nueini pasiklausyti mūsų ponų...

Taip, taip, naują Rusija jau gimsta. Kančiose, didelėse kančiose. Ir toje Rusijoje jau nebebus senosios Rusijos ir šešėlio, tos lalančios, apglebusios, išmėtytos Rusijos. Suprask tiktai Tamsta mano žodžius. Mes virstame į naują Ameriką. Negreit. Metai, o gal ir dešimtys metų.

Ir partijos bus naujos. Darbo partija, realistų partija. Palaukite tik, ne viskas išsyk. Iš pradžios tik ardė, trupino. O paskiau vėl prie darbo.

Darbo Rusija. Keistas žodis. Nesuprantamas. Taip mažai tas atatinka mano nuotaikai, samprotavimams apie Rusiją, tai nuotaikai, su kuria aš į ją sugrįžau.

Taip, darbo Rusija...

Kur ji dingo, Uralo urvuose klaidžiojusi, dvasiniu alkiu nuvarginta?

Kur pradingo Maskvos Rusija, mokėjusi sutalpinti savyj miųją Romą ir Kronštato Joną, Grišą, Rasputiną ir Srafimą iš Sarovo su atsiskyrėliu Zosima?

Vertė *A. Tš.*

BAISUSIS ŪPUOKLIS

E. Voišnoras-Ventys

Šniokščio Tauragno bangužės,
Lyg kad audrą pranašauja,
Jis rūstus, didžiai įtūžęs.
Putas svaido pilna sauja.

Bangos mėto žvėjo laivą
Bet gi jis vis stipriai grūdinas
Bedarydams kelią kreivą
Plauk į Šeimaties pakrūmes.

Jau štai rodos mes laivelį
Sūkurin bangų galingų
Ir žvejys ras savo dalį
Kur saulutė neįspinga.

Bet gi Tauragnis dievaitis,
Žvėjo drąsą įstebėjęs
Jo garsius žygius suskaitęs
Liepia, kad nutiltų vėjas.

Ir tikrai nutyla vėjai...
Bangos liaujasi iš reto,
Saulė žemei geradėjai
Spindulius palengva meta.

Tik štai... žvėjui iš po rūko
Girdis... vanduo praded šniokšti,
Viduj Tauragno—seniuko
Kažkas smarkiai lyg supokšti.

Ir išlenda didis paukštis
Vandenų baisus klajoklis
Begalinis ilgis, aukštis.
Tatai Tauragno ūpuoklis.

Štai išlindęs sudejuoja,
Gerklę atdaro lyg vartus,
Išsikėlęs štai bangoje
Suvaitoja penkis kartus.

Ir teisybę šis baisūnas,
Taip vaitoja gerkle savo...
Pasinėrė didis kūnas,
Bet nelaimę pranašavo.

Tad pakyla mūs' tėvynėj
Karo audros ir verpetai;
Praein baimėj begalinėj
Pranašauti penki metai.

Baubia orlaiviai, kanuolės,
Krenta brolis—kits po kito,
Neviens galvą guldo puolęs
Nuo parako, dinamito.

Kiek galvų jaunų padėjo!..
Kiek upelių kraujo tvino!..
Meldė žmonės Geradėjo
Kai vargų jau pamėgino.

Ir išėjo brols prieš brolį
Jaunikaičiai žemės mūsų.
Neviens rado amžiaus guolį
Žemėj vokiečių ar rusų.

Tik pradžia penktų metelių
Vargai laime mums pakinta,
Laimei Lietuvos žmonelių
Skaisti saulė... švinta, švinta...

Kėlės laisva mūs' tėvynė
Gavus nepriklausomybę,
Nors maža saujelė gynė —
Bet atgavo sau liuosybę.

Ir vėl laimė mums jau spinksi,
Kelius metelius pabūna,
Betgi Tauragnas sutrinksi,
Leidž ūpuoklį tą galiūną.

Antrą kartą suvaitoja
Šis baisūnas nelaimingas,
Ir sostinė mūs' mieloji
Kančias vargsta pražūtingas.

Du kart smarkiai sudejavęs
Gelmėn Tauragno paskęsta
Pranašauja jis iš savęs,
Kad švyturys Vilniaus gęsta.

Ir vėl didžią nelaimužę
Garsin baisus pranešėjas.
Priešai sostinę apgūžia
Tad iš naujo kraujas liejas.

Krenta Vilnius priešo auka,
Niekšo kojomis pamintas,
Liūdni debesys vien plaukia
Puola brolis surakintas.

Ir taip tęsias dvieji metai:
Po tėvynę audros siaučia.
Tą lietuviai demokratai
Skaudžiai ir sunkiai atjaučia.

Ir vėl Vilniuj, lyg prie caro,
Teises lietuvio pamynė,
Visas įstaigas uždaro,
Verkia gailiai tad sostinė.

Bet užmiršę šiąją dėmę,
Mūsų broliai lyg nurimsta,
Brangią Klaipėdą atėmę,
Tad iš naujo jie atgimsta.

Po kelių ramių metelių
Bangos Tauragno nubunda,
Ir nelaimei mūs' žmonelių
Štai ūpuoklis vėl užplunda!

Dviejų kartų surikimo
Mūsų brolis vargą rado.
Kairėn krypsta jau rinkimai,
Prasideda metai bado.

Ir rugiai neužderėjo.
Saulė žemę perdaug šildo.
Tad ūpuoklio-pranešėjo
Vėl būrimai išsipildo.

Ar ilgai šis baisus paukštis
Neš nelaimę, didžią bėdą,
Bet neverta veltui taukšti,
Gailiai ašaros mums rieda.

Gal ir ilgai dar taip bus?
Šauks ūpuoklis pranašystę,
Kol Tauragnas neišlžius,
Dings į amžių karalystę.

LIGONINĖ VAIKUS SUSE AMERIKOS LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Tiesa, Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninė yra stovi Chicagoje. Pirmoje vietoje ja naudosis Chicagos ir apylinkių lietuviai. Bet kaip tautinė lietuvių įstaiga ji neš garbę ir pasididžiavimą visai Lietuvos išeivijai Amerikoje. Galų gale ne vienas iš tolimesnių Amerikos kraštų kreipsis į Šv. Kryžiaus ligoninę ieškodamas sveikatos, lietuvių daktarų ir lietuvaičių seserų bei slaugių globos. Šv. Kryžiaus ligoninė—tai bus visų Amerikos lietuvių ligoninė.

Delto nei kiek netenka abejoti apie reikalą visoms mūsų kad ir tolimiausioms kolonijoms dėtis aukomis prie ligoninės pastatymo.

Sp. Komisija.

JAUNIMO ŽODIS

Protingas jaunimas rūpinasi savo ateitimi. Jei jaunimui rūpi jo paties ateitis, todel turi rūpėti ir tautos ateitis. Jam privalo rūpėti ir visų tautinių įstaigų likimas. Šiandien mūsų statomos ir užlaikomos organizacijos ir įvairios įstaigos paliks jaunimui. Jaunosios kartos naudai ir Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninė yra statoma. Delto visai yra naturalu, kad jaunimas rūpinasi ligoninės statybos reikalais.

Prieš keletą savaičių, *Vyčių jaunimo organizacija laikė savo seimą Chicagoje.* Atstovų buvo iš visų Amerikos kraštų. *Jie vienbalsiai nutarė remti Šv. Kryžiaus Ligoninės rinkliavos darbą ir eiti į aukų rinkėjų eiles.* Tuo reikalu L. Vyčių Seimas priėmė tokią rezoliuciją:

"Turint galvoje, kad yra baigiama statyti Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninė Chicagoje; kad toji ligoninė bus pirmutinė lietuvių ligoninė Amerikoje; kad ji tarnaus lietuvių visuomenei ir bus viena iš tokių įstaigų, kuria didžiuosis lietuvių gentkarčių-gentkartės; kad tai bus lyg ir koks paminklas, kuris ilgus amžius liūdys mūsų tėvų duosnumą ir pasišventimą šios jaunosios kartos ir ateinių labui; kad ligoninė tai bus dideliu paskatinimu lietuviams gydytojams ir lietuvaitėms slaugėms tarnauti saviems, laikytis tautybės idealų ir vystyti gabumus savo specialybėje.

Tad, L. Vyčių XVI Seimo dalyvjai, sužinoję, kad yra ruošiamasi prie Šv. Kryžiaus ligoninės vajaus ir pašventinimo, nutarė daryti visas pastangas kad įtraukus į *to* vajaus darbą visą savo gyvąsias pajėgas."

Tat, ši graži rezoliucija liudija, kad mūsų jaunimas labai ir labai rūpi Šv. Kryžiaus ligoninės statybos reikalai. Tuo faktu mes džiaugiamės, nes jaunimas, kuris nuoširdžiai darbuosis, padarys, kad šis ligoninės vajus būtų apvainikuotas pasisekimu. Sp. K.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CLEVELAND, OHIO

Trumpos žinelės

Vasara baigiasi, o su vasara ir piknikai. Visi rengiasi prie žiemos veikimo.

Šv. Jurgio parapijos antras piknikas įvyko rugp. 19 d. Gerai pavyko. Pelno davė apie $800.

* * *

Šaunytinio choro išvažiavimas įvyko 26 d. rugp. Nors trokas pusiaukely pagedo, bet jaunimas į tą domės nekreipė. Visi linksmai lakią praleido prie Geauga Lake arti nelaimės vietos.

* * *

Šv. Jurgio sporto Kliubas, kurį veda gerai žinomas ir gabus sportininkas J. Venclovas nekantriai laukia ir rengiasi pradėti Basket Ball parapijos svetainėj.

* * *

Muz. J. Čižauskas jau kviečia savo choristus ir Simfonijos orkestros narius pradėti pamokas, nes ateinančią žiemą bus rengiami įvairūs programai į kuriuos bus kviečiami dalyvauti. Visi žino, kad Clevelande įvyksta retas vakaras be Čižauskų pagelbos.

* * *

Art. Marijona Čižauskienė sugrįžo iš atostogų, kurias praleido Detroite ir Kanadoj. Ji sveikatoj žymiai sustiprėjo ir pilna energijos; turi plačius planus sudarius žiemos veikimui su savo mokiniais ir chorais, kurių veda net kelis.

* * *

Aušros Vartų Mot. Drg., oterų S-gos 26 kuopa, Amžinojo Rož. Dr-ja ir Gyvojo Rož. Dr-ja, visos sujungtomis spėkomis rengia milžinišką Kazyrių vakarą su šokiais rugsėjo 13 d. Šv. Jurgio svetainėj. Pelnas skiriamas Tarptautinės Katalikių Moterų Tarybos Seimui, kuris šį rudenį įvyks Clevelande. Visos mūsų moterų draugijos priklauso į tą Pasaulinę Moterų Tarybą o Cleveland lietuvių žymiausios dvi veikėjos p. O. Mikelichienė ir art. M. Čižauskienė yra Tarybos amžinos narės.

* * *

Gerai žinomas jaunimo tarpe veikėjas ir profesionalas Juozas Statuta, kuris yra elektros inžinierius ant trumpo laiko perkeltas į Massilon, Ohio. Vietos lietuviai jaučiasi nuskriausti netekę nors ant trumpo laiko gerb. Juozo.

* * *

Jaunas graborius Adolfas Jokubauskas yra labai "busy man," nes pastarajam laike Clevelande miršta daug lietuvių. Jis visiems pagirtinai patarnauja.

* * *

Lietuviai biznieriai mūsų mieste žymiai kyla. Pavyzdžiui aukso krautuvės savininkas Jonas Lazickas šiomis dienomis įvedė naują dalį savo krautuvėj, kur bus parduodami Atwater Kent Radio setai. Jonas būdamas geras katalikas visados remia parapijos parengimus dovanomis arba niniais, pats visuomet atsilankydamas. Jis yra vertas didžiausios paramos. Biznis gerai eina, nes pas jį galima pirkti už pigesnę prekę negu kitur. Jaunimas daugiausia perka pas gerb. Joną (ypač merginos). Mat jis dar nevedęs.

* * *

Nedėlioj, rugs. 2-trą dieną dieną klebonas V. G. Vilkutaitis per visas pamaldas kvietė parapijonus apžiūrėti naujai išdažytą ir išgražintą parapijos mokslainę. Parapijonai atsilankę džiaugėsi jųjų vaikučiams duodama proga tokioj gražioj vietoj lavintis ir Sesučių Vienuolių malonumu, kurios išrodinėjo visus kambarius, kurių yra net dešimts.

* * *

A. L. R. K. S. pirm. P. Muliolis šiomis dienomis geriau jaučiasi, nes jo žmonos motina, kuri kelias savaites pas pp. Muliolius sunkiai sirgo, jau sveiksta.

Povilas Šukys vienatinis Clevelando lietuvių katalikų spaustuvininkas, kurio spaustuvė randasi prie lietuvių skvėro" banko name, rengiasi prie didelio žiemos darbo. Mat p. Šukys yra leidėjas parapijos laikraštuko "Clev. Liet. Žinias," kuriame skelbiami visi parapijos veikimai ir draugijų darbuotė kurios veikia parapijos naudai. P-nas Šukys sąžiningai ir pigiai atlieka spaudos darbą ir net svetimtaučiai jį remia.

Pastabėlių ir Žinių Rinkėjas

DETROIT, MICHIGAN

Išvažiavimas

Nedėlioj, rugpiūčio 19 d., Sodalicija surengė išvažiavimą privatiškoj ūkėj. Narių dalyvavo apie šimtas. Viskas puikiai priruošta, ypač valgiai, kuriuos gamino V. Bukantaitė, S. Bukšaitė, K. Baikauskaitė, V. Blumsberiutė. Rengimo komisija viską tvarkingai vedė. Visos mergaitės gražiai linksmiosi per dieną ir geru ūpu gryžo namo.

Būtų malonu, kad prie Sodalicijos prisirašytų visos mergaitės, kad kitą metą išvažiavime dalyvautų du syk tiek mergaičių. Susirinkimai įvyksta pirmą nedėldienį mėnesio.

Pas kleb. kun. J. Čižauską, kelioms dienoms viešėjo jo brolienė, iš Clevelando, visų Amerikoje žinoma dainininkė p. Marijona Čižauskienė. Su ja buvo atvykusi p. Payilonienė, iš Clevelando, Mot. Sąjungos raštininkė.

Nedėlioj per sumą p. Čižauskienė puikiai pagiedojo solo "Laudamus Te." Retai tenka išgirsti tokią žymią dainininkę. Tad visi bažnyčioj buvę gerėjosi.

Piknikas

Nedėlioj, rugpiūčio 26 d., įvyko trečias šv. Jurgio par. pikniks, kuris puikiai pavyko.

Diena buvo graži, žmonių daug. Visi parapijos biznieriai irgi atsilankė, užtad biznis gražiai ėjo. Gaspadoriai: kun. J. Čižauskas, p. Zabolevičius ir Usorius su kitų pagelba sunkiai dirbo, užtad pelno liko $744.22.

Piknike publiką palinksmino viešnia p. M. Čižauskienė padainuodama keletą dainelių. Visiems patiko. Parapijos choras irgi gražiai padainavo.

"Dženteimonas"

NEWARK, N. J.

Pranešimas iš New Jersey Lietuvių Tarybos veikimo

New Jersey Lietuvių Taryba, kaip jau buvo pranešta pirmiau per lietuvišką ir anglišką spaudą, buvo surengusi Viešą Susirinkimą, Newark'o ir apylinkių lietuvių, reikale protesto prieš lenkus ir Tautų Lygos planus reikale Vilniaus. Viešo protesto mitingas įvyko rugpiūčio 20 d., 1928 m., Lietuvių Svetainėje ,Newark'e ir dalyvaujant apie 300 žmonių, vienbalsiai tapo priimta protesto rezoliucijos, o taipgi buvo nutarta sušaukti iš visos New Jersey valstijos lietuviai veikėjai, bei įvairių organizacijų atstovai į New Jersey valstijos Lietuvių Seimelį, kuris įvyko rugpiūčio 27 d., 1928 m., Robert Treat Hotel, Newark, N. J. ir dalyvaujant 52 atstovams, tapo vienbalsiai priimtos rezoliucijos ir kabeliais pasiųstos Lietuvių Delegacijos pirm. prof. Voldemarui ir Tautų Lygos pirmininkui į Geneva. Iškaščius padengti buvo parinkta aukų Lietuvių Svetainėje viešame susirinkime surinkta $36.11 ir atstovų susivažiavmie Robert Treat Hotel, surinkta $$3.40. Viso surinkta $69.51. Viso išleista $52.69. Pasliko $16.82. Atstovai dalyvavo ir užsiregistravo iš sekančių vietų: Arlington, North Arlington, Bayonne, Belleville, Elizabeth, Linden, Bloomfield, Nutley, Passaic, Paterson, Kearney, Harrison, Jersey City, Perth Amboy, Hillside, New Brunswick, West Orange, East Orange, So. Orange, Cliffside ir Newark'o. Į viešą susirinkimą nepribuvus kviestiems profesionalams kalbėtojams jų vietas užpildė vietiniai: V. W. Ambrazevičius, A. S. Trečiokas, Vincas Antulis, kuris nesenai sugrįžo iš Vilniaus, kun. Ig. Kelmelis, Pranas Foltinaitis, kuris ką-tik sugrįžo iš Lietuvos ir Andrius Šiugžda. Robert Treat Hotel atstovų susivažiavime kalbėjo: Michael Brudel, iš Kearney, adv. A. V. Vaškevičius, newarkietis, kun. Petras Vanagas iš Jersey City, tkun. L. Vaicekauskas iš Bayonne, kont. J. Liudvinaitis iš Linden, kont. Antanas Milerīs iš Kearny ir fotografas Juozas Ribinskas iš Elizabeth. Visi kalbėtojai trumpai kalbėjo, bet labai daug ir tinkamai pasakė. Visiems kalbėtojams, aukotojams, dalyvautojams ir visaip kitaip prie viršminėto darbo prisidėjusiems, varde viso komiteto ačiuojame.

Komiteto Valdyba:

Vincas W. Ambrazevičius,
Pirmininkas

Andrius Šiugžda,
Iždininkas ir

A. S. Trečiokas,
Sekretorius.

BLOOMFIELD, PA.

Rugpiūčio 26 dieną, antrą valandą po pietų Nukryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolyne įvyko iškilmės apviltuvių ir profesijos. Trylika kandidačių tapo apvilktos abitu, ir dvi naujukės sudėjo įžadus. Oras iš ryto pasirodė nelabai gražus, bet oro blogumas nesulaikė žmonių. Žmonės pradėjo jau iš anksto rinktis. Apie pietus jau labai didelis būrys laukė iškilmių valandos.

Jo Malonybė Scrantono vyskupas iš priežasties išvažiavimo į Rymą negalėjo asmeniškai dalyvauti tose iškilmėse, bet į savo vietą delegavo generalį vikarą pralotą P. A. Kelley. Apeigos prasidėjo antrą valandą po pietų. Kiekvienam buvo žingeidu pamatyti tas svarbias iškilmes. Matant tą įvykį kiekvienam buvo didis džiaugsmas, ypatingai jų tėveliams ir giminėms ir tuo pačiu laiku graudu buvo kiekvienam matant tas nekaltas mergeles einant prie altoriaus, kaip angelus baltuose rūbuose, klaupiant prieš altorių, atsižadant pasaulio ir jo tuštybių. Imačios juodą rūbą — ženklą savęs išsižadėjimo. Ypatingai buvo graudu žiūrėti kada nusiėmusios gėlių vainikus sudėjo prie kryžiaus ir po tam sudėjo įžadus. Po sudėjimo įžadų, uždėjo erškėčių vainiką ant galvos ir kryžių ant pečių. Čia kiekvienam nubirėjo ašarėlė paslaptingo jausmo išraiška, džiaugsmo ir laimės spindulys prabėgo per visų veidus. Erškėčių vainikas bei juodas kryžius apgaubė seserų galvas ir apsunkino jų pečius. Tas reginys vilgė mūnios blakstienas ir graudino kiekvieno širdį. Iš karštų širdžių traukte traukė gilius atdūsius ir siuntė į dangišką šalį. Kaip malonu matyti nekaltą širdį atnašaujančią pati save Nekalčiausiam Sužieduotiniui Kristui.

Sekančios Sesutės sudėjo įžadus: Sesuo Ona Maria, Klučinikiutė, nuo Kūdikėlio Jėzaus, Šv. Kazimiero Parapijos, Plymouth, Pa.

Sesuo Benedikta, Vadaikiutė, nuo Erškėčių Vainiko, Šv. Petro par. So. Boston, Mass.

Sekančios Sesutės gavo abitus: Ona Kuklevičiutė priėmė Saldžiausios Širdies, Nekalto vardą Sesuo Immaculata nuo Prasidėjimo par., Cambridge, Mass.

Pranciška Rimkiutė — Sesuo Juozapina nuo Švč. Sakramento, Šv. Juozapo parapijos, Scranton, Pa.

Ona Selickiutė — Sesuo Cecilija Marija nuo Šventosios Dvasios. Šv. Petro ir Povilo par. Hazleton, Pa.

Ona Beliatskiutė — Sesuo Akvina nuo Saldžiausios Širdies. Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Leona Noriutė — Sesuo Darata nuo Sopulingos Motinos. Šv. Pranciškaus par., Miners Mills, Pa.

Ona Kvedaičiutė — Sesuo Bernadetta Marija nuo Nekalto Prasidėjimo. Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Adelė Vaitulevičiutė — Sesuo Liudvina nuo Penkių Žaizdų. Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Elzbieta Poteliūniutė — Sesuo Bonaventura nuo Sopulingos Motinos. Šv. Kazimiero par., Plymouth, Pa.

Amelda Klučinikiutė — Sesuo Jeronima nuo Jėzaus Nukryžiuoto. Šv. Kazimiero par., Plymouth, Pa.

Ona Klebauskiutė — Sesuo Liguori nuo Švenčiausios Kančio. Šv. Juozapo par., Scranton, Pa.

Magdalena Urboniutė — Sesuo Dolores nuo Erškėčių Vainiko. Šv. Kazimiero par., Plymouth, Pa.

Marcella Čerkauskiutė—Sesuo Germaną nuo Šventosios Dvasios. Šv. Juozapo par., Mahanoy City, Pa.

Magdalena Vysauskiutė — Sesuo Augustina nuo Merdėjančio Jėzaus. Šv. Jurgio par., Shenandoah, Pa.

Sekanti kunigai dalyvavo iškilmėse: Pralotas P. A. Kelley; Tėvai, Alfonsas Marija, C. P., Justin, C. P., Dennis, C. P.; kunigai: A. Sinkevičius, P. B. Paukštis, V. J. Nanorta, J. Rovinskas, W. L. Farrell.

Pralotas P. A. Kelley pasakė pamokslą anglų kalboje, o kunigas A. Sinkevičius iš Plymouth, Pa., lietuvių kalboje, išdėstydamas apie brangumą pašaukimo.

Rugpiūčio 27 dieną įvyko mergaičių rekolekcijos. Gerb. Tėvas Alfonsas Marija, C. P. davė rekolekcijas. Labai gražus būrelis atliko rekolekcijas, net 35 mergaitės. Mergaičių buvo atvažiavusių net iš tolimesnių miestų. Nors moterys atliko rekolekcijas labai gražiai, bet kaip malonu buvo matyti tas jaunas mergaites lyg žemiškus angelus praleidžiant tas brangias dieneles maldingume ir dvasios susitelkime.

Taipogi iškilmių dienoje buvo piknikas, bet visi buvo per daug užimti dienos įspūdžiais, buvo nekurie dalykai leisti ant išlaimėjimo, bet iš priežasties blogo oro turėjo būti atidėti kitam piknikui. Kitas piknikas įvyks rugsėjo 16 dieną. Nuoširdžiai Seserys visus kviečia dalyvauti, nes gal būti bus paskutinis šiais metais. Jei lytų, piknikas bus atidėtas ant kitos nedėlios.

Korespondentas

WORCESTER, MASS.

Blaivininkų Seimas

Čia A. L. R. K. Piln. Blaivininkų Susivienijimo 18-tas seimas įvyko 3 dieną rugsėjo, šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje. Seimas pavyko kopuikiausiai, nes buvo skaitlingas atstovais. Atstovų buvo iš Bostono, Cambridgeio ir Montello. Viso buvo apie 40 atstovų. Seimas buvo gyvas ir padaryta daug gražių nutarimų, kurie bus naudingi Blaivybės idėjai. Labai buvo malonu seime dalyvauti, nes ne tik svietiškiai skaitlingai dalyvavo, bet ir mūsų dvasiškija — kunigai, kurie suteikė gražių ir naudingų patarimų mūsų organizacijos labui. Dalyvavo kun. J. J. Jakaitis, kun. A. Daugis, kun. J. Čaplikas, kun. S. Vembrė ir kun. S. Kneižys.

Iškilmės

Seimas prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis, 9:15 val. ryte. Iškilmingas šv. mišias atnašavo Blaivininkų Susivienijimo centro pirmininkas kun. S. Kneižis. Jam asistavo kun. S. Vembrė ir kun. A. Daugis. Laike mišių labai gražų pamokslą pasakė kun. S. Vembrė. Pamokslas buvo pritaikintas tos dienos iškilmėms. Vietinės Blaivininkų kuopos visi nariai ir narės ir iš kitų miestų atstovai priėmė Šv. Komuniją in corpore. Prie to ir kiti žmonės laike seimo mišių skaitlingai ėjo prie šv. Komunijos. Buvo pilną bažnyčia žmonių. Prie to, mūsų choras vadovaujant varg. J. Žemaičiui stebėtinai gražiai giedojo, ypač laike "Offertorium" giedojo "Ave Maria." Tas viskas davė malonius įspūdžius. Žmonės iš bažnyčios išėję tik ir kalbėjosi kad jau labai senai taip iškilmingai pradėtas Blaivininkų Seimas.

Svečių priėmimas

Tuojaus po mišių visi atstovai tapo paprašyti į bažnytinę salę, kur buvo duota skanūs užkandžiai. Tuos užkandžius taip gardžiai sutaisė mūsų blaivininkės moterys gaspadinės: O. Landžiuvienė, O. Sidabrienė, U. Tatulienė, M. Ščiukienė, M. Šeškevičienė.

CLEVELAND, OHIO

Darbininkų susirinkimas

Rugs. 13 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėj įvyks LDS. kp. susirinkimas. Kviečiami gerb. nariai skaitlingai susirinkti ir padaryti planus ateities veikimui. Atvėso oras. Darbininkai turi rodyti daugiau energijos, darbingumo.

Raštininkas

Joms pagelbėjo pirm. V. Rimšą ir O. Lodienė. Po pusryčių visi atstovai nuvyko į šv. Kazimiero mokyklos salę, kur pradėta seimo sesijos. Prie to visko, taip gražiai iš kalno prisirengė vietinė Blaivininkų kuopa, vadovaujant kuopos dvasios vadui kun. A. Daugiui ir pirm. V. Rimšai. Taipgi dids blaivybės mylėtojas kun. J. J. Jakaitis suteikė daug gražių patarimų, užtad viskas nusisekė kopuikiausiai.

Vakaras

Dienos iškilmėms pasibaigus, 7:30 val. vakare perstatytas teatrėlis, trijų atidengimų komedija, "Byla del linų markos." Vaidinimas nusisekė pusėtinai gerai ir publika gardžiai pasijuokė. Žiūrėtojų buvo puspilnė svetainė. Vaidino Blaivininkų teatralis skyriaus šie megėjai: Drimbos — P. Mankus, Ramono—J. Svirskas, Siurblevičiaus — V. Blaveckas, Milicijos Sargai — J. Grigas ir J. Jurkevičius, Kalėjimo perdėtinis — J. Tatulis. Prie to buvo ir pamarginimų, kaip tai: prakalbų ir dainelių. Kalbėjo kun. Čaplikas, kun. J. Bakšys ir kun. J. J. Jakaitis. Dainavo B. Sidabraitė ir Z. Blaveckaitė. Joms pianu akompanavo H. Kandrotaitė. Dainelės buvo malonios ir publikai labai patiko. Vakarą taip gražiai ir sumaniai vedė vietinės Blaivininkų kuopos dvasvadas kun. A. Daugis. Aš manau, kad visi dalyvavę ilgai atmins 3-čios dienos rugsėjo įspūdžius.

Delegatas

Žmogaus būdas yra visa dorovės santvarka, įkūnėjimas atskiram asmeny... Būdo žmonės yra sąžinė tai visuomenei, kuriai jie priklauso.—Emerson.

Vanagaičio Dainos

Kas norite išmokti gražių ir linksmų dainų kreipkitės į mus, o gausite sekančias Vanagaičio kompozicijas. (Įsigykite ir "Vanago Plunksną" ten žodžių rasite).

Solo Dainos:

1. MAMYTĖ (sopranui ir tenorui, ne lengva) ——— 60c.
2. AŠ BIJAU PASAKYT (lengvutė; baritonui, mezzo soprano) ——— 40c.
3. LIŪTAI (baritonui: lengvutė, tinka "Mama, Mokslas, Sportas" iš "Vanago Plunksnos") ——— 50c.
4. GODELĖS (žemam balsui: mergaitės žodžiai "Van. Plun.") ——— 60c.
5. STASYS (tinka "Barbora" iš "Vanago Plunksnos) ——— 60c.
6. DUL DUL DUDELĖ (aukštam balsui: lengva, graži) ——— 50c.

Chorams Dainos:

2. VĖJUŽĖLIS (ilga, lengva, lyriška daina) ——— 35c.
4. MUZIKA MUZIKA (galima šokti galima visaip paįvairinti dainuojant) ——— 25c.
7. 8-NIOS LIAUDIES DAINOS (dauginusiai dūnų: tinka solo, dviem ir 4 balsam) ——— 40c.
8. "DAINUOK" II Dalis (naujylėlės ir chorams: gražios dainos, svajonių dainos) ——— 60c.
9. NAKTIS SVAJONINGS PAPUOŠTA (solo arba duetas; romantiškumo ir meilės pilna) ——— 60c.
10. MALDA (tinka iš vasario giedoti koncerte, publikai nustojus; patriotiška) ——— 30c.
11. VANAGO PLUNKSNA (tekstas su nurodytoms melodijoms ir dekliamacijoms) ——— 25c.

FORDUKAS (Poupuri iš 14 liaudies dainų. Vyrų chorui ir soprano. Juoko daug, lengva dainuoti).

Mokykloms vadovėlį "Dainuok II dalis," imant didėliam skaičiuje, duodame didelį nuošimtį. Chorams taip-gi duodama nuolaida. Kreipkitės į

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Įvairios žinios

SUMAŽINTAS DUONOS KIEKIS RAUDONAM KAREIVIUI

Ukrainoj stovintiems S. S. S. R. raudonosios armijos kareiviams duonos kiekis sumažintas. Vieton pusantro svaro, — kareivis gauna tris ketvirtis svaro; o GPU dalys vieton dviejų svarų — gauna vieną.

LIETUVOJ BEDARBIŲ NĖRA!

Tuo tarpu Lietuvoj nedarbo nėra, nes buvusieji apie 1500 bedarbių dabar dirba laukų darbus ir miestuose prie statybos.

Be to, ypač šiemet, smarkiai ėmus statyti Kaune daug naujų namų, jaučiama įgudusių statybos darbininkų stoka.

PILSUDSKIS VAŽIUOJA RUMUNIJON

Varšuva. — Rugpiūčio 14 d. maršalas Pilsudskis išvažiavo iš Vilniaus į Varšuvą. Artimiausiomis dienomis maršalas vyksiąs į Rumuniją praleisti savo atostogas. Manoma, kad Rumunijoj jis išbus 3—4 savaites, jei klimatas jam bus palankus.

PILIEČIAI REGISTRUOKITĖS

Jung. Valstijose jau prasidėjo piliečių registracija lapkričio mėnesio balsavimams. Svarbu, kad kiekvienas pilietis, turis teisę balsuoti, užsiregistruotų.

Piliečiai turi pasirodyti susipratusiais ir dalyvauti rinkimuose.

DIDŽIAUSIAS PASAULY LĖKTUVAS

Rugpiūčio 7 d. Luebeko Travemuendyno aerodrome buvo padarytas skraidymo bandymas didžiausiu pasaulyje lėktuvu "Rohrbach Ramar," kurs sveria 300 centnerių. Bandymas pavyko gerai. Berlyne statomos dvi to lėktuvo bazės kelionei per Atlanto vandenyną.

KUR EINA RUSIJOS AUKSAS

Buv. prancūzų komunistų generalinis vedėjas Lepartė atidengė prancūzų komunistų partijos užkulisinį gyvenimą, iš kur paaiškėjo, kad partija Prancūzijoj gauna pajamų į metus ne daugiau kaip du milijonu frankų, o per tą patį laiką partijos propagandai išleidžia daugiau kaip 10 milijonų frankų. Likusį skirtumą papildo Maskvos pinigais.

LENKAI GRĄŽINO POLICININKĄ

Rugpiūčio 15 d. Trakų apskr. ties Užužliejų kaimu prie demarklinijos lenkai perdavė mūsų sargybai iš tremiamus pasienio policijos policininką Petrą Matuseričių ir susirgusį proto liga buv. 8 pėst. pulko kapitoną Martinkevičių.

Po Matulevičius prieškelias dienas buvo lenkų suimtas.

EMIGRAVO 756 ASMENYS

Liepos mėn. daugiausia emigravo Kanadon 334, Amerikos Jungt. Valst. — 127, Argentinon — 110, Afrikon — 77, Brazilijon—60, Uragvajun — 25, Kubon — 8, Palestinon — 8 ir Meksikon — 5. Iš viso emigravo 756 asmenys. Birželio mėn. 738.

Pernai liepos mėn. emigravo 1,066 asmenys.

PASIKALBĖJIMAS SU P-NU VOLDEMARU

"Tag" korespondentas turėjo su p. Voldemaru pasikalbėjimą, kuriame buvo paliestas Vilniaus klausimas ir lenkų planai. P. Voldemaras pareiškė, kad mes stovime prieš problemą — didesnė arba mažesnė Lenkija. Taip, kaip dabar, toliau būti negali, nes jau dabar 50% lenkų gyventojų yra svetimų tautybių žmonės.

Tuo tarpu, kai lenkai užimtų Lietuvą, padidėtų pavojus ir Rytprūsiams. Taigi ir Vokietijai turi rūpėti Lietuvos likimas.

BUVĘS "L. A." REDAKTORIUS TRAUKIAMAS ATSAKOMYBĖN

Kaunas. — Buv. "Lietuvos" ir "Lietuvos Aido" redaktorius p. Matas Bagdonas, kaip praneša pats "L. Aidas," už neatsiskaitymą iš "Lietuvos" pinigų, traukiamas atsakomybėn.

LIETUVOS PAJŪRY RASTA "ZINOVJEVAS" IR "VOIKOVAS"

Šiomis dienomis ties Giruliais ir Smiltyne jūros pakrašty buvo rasti du gelbračiai. Nudažyta per pusę raudonai ir baltai. Ant jų yra užrašai: ant vieno "Zinovjev" ant kito "Voikov." Manoma, jie yra pamesti pereitą savaitę Sov. Rusijos karo laivų plaukiojusių mūsų pajūry.

SULAIKYTAS 1 PŪDAS KOMUNISTINĖS LITERATŪROS

Rugpiūčio mėn. 13 d. Kybartuose pereinant lietuvių vokiečių sieną, sulaikyti du piliečiai: Justinas Rugiuonis ir Bacelis Šusteris.

Pas sulaikytuosius rasta 1 pūdas komunistinės literatūros.

PLEČKAITININKAI VEIKIA

Kaunas. — Buvo gauta žinių, kad į Raseinių apskritį atvyko iš Vilniaus krašto Ol. Butkus ir iš Latvijos L. Petraitis, kurie organizavo ginkluotą būrį. Padarius Tautų miške patikrinimą, buvo suimtas J. Marcinkus. Tuo tarpu kiti nutarė pabėgti į Latviją. Tačiau pereinant sieną buvo pastebėti latvių policijos. Įvyko susišaudymas, kurio metu du buvo sužeisti, o kitiem dviem pasisekė pabėgti. Pas juos rasta 6 granatos ir daugiau ginklų. Juos siuntęs Vikonis iš Rygos. Naktimis jie eeidavo į kaimus ir platindavo Plečkaičio literatūrą.

Vietinės žinios

LDS. PIRMININKAS LANKĖSI ORGANIZACIJOS REIKALAIS

Šeštadieny, rugs. 8 d. į "Darbininko" redakciją buvo atvykęs LDS. Centro naujas pirmininkas p. Vl. Paulauskas iš Lowell, Mass.

Apžiūrėjęs LDS. sostinę jis pasiliko So. Bostone ir sekmadieny padarė vizitą kun. K. Urbonavičiui, LDS. Dvasios Vadui, kun. V. K. Taškūnui, "Darbininko" redaktoriui, A. F. Kneižiui, L. D. S. Sekretoriui ir kitiems.

Lankėsi organizacijos reikalais. Džiaugėsi, kad organizacijai visur prijaučia ir pažada paramą.

Pasimatęs su valdybos nariais ir pasikalbėjęs apie svarbius reikalus sekmadieny po pietų išvyko į namus. Dalyvaus LDS. Centro valdybos poseiminiame posėdy, kuris atkeltas iš trečiadienio rugs. 12 d. į antradienį rugsėjo 11 d. 7 val. vakare.

Rap.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS

Antradieny rugs. 4 d. įvyko A. L. R. K. Moterų Sąjungos 13 kp. susirinkimas. Susirinkime svarbiausiu klausimu buvo čarterio klausimas. Dalyvavo ir Moterų Sąjungos Centro Dvasios Vadas kun. S. Draugelis ir vietos kuopos Dvasios Vadas kun. K. Urbonavičius, kurie padėjo čarterio klausimą apkalbėti.

P-nia A. Strakauskienė turėjo laišką iš Centro nuo p. M. Vaičiūnienės čarterio reikale. Po išsikalbėjimo tarpusavy nutarta, bet prašyta Centro Dvasios Vado visą reikalą geriau ištirti ir kur reikia bandyti šį svarbų klausimą taip pakreipti, kad čarteris būtų registruotas šioje valstijoje.

Moterys pasikalbėję ir paaimanavę, kad čarterio klausimas vis dar neišrištas ir padėkoję dvasios vadam už patarimus ėjo prie savo vietinių reikalų apkalbėjimo.

Užbaigūsios svarstymus skirstėsi gerame ūpe.

R. C. A.

KUN. DRAUGELIS IŠVYKO NEW YORKAN

Kun. S. Draugelis pabaigoje pereitos savaitės išvyko New Yorkan palydėti savo draugo kun. Leono, kuris pabuvęs trumpą laiką Amerikoje grįžta tėvynėn. Kun. Leonas laikinai buvo apsistojęs Chicagoje pas kun. Paškauską, bet jam Amerika nepatiko ir nutarė grįžti į Lietuvą nors jam ir čia siūlė parapiją.

Kun. S. Draugelis apie ketvirtadieny bus vėl South Bostone ir tęs statistinių žinių rinkimo pradėtąjį darbą.

K.

LIETUVIS PASKIRTAS DISTRIKTO MANAGERIU

John H. (Jack) Dunn, Demokratų partijos kandidato į kongresmenus, distrikto manageriu paskirtas lietuvis J. Smiglas. Jis jau nuo seniai darbuojasi su politikieriais. P-nas James Smiglas yra Ūkėsų Kliubo pirmininku ir jis bando įvesti tvarką, kad kliubas daugiau užsiimtų šios šalies politika, kad pakėlus lietuvių vardą.

K.

ZALECKIS TAIKOSI PRIE POLITIKIERIŲ

Feliksas Zaleckis, Balsas Radio kompanijos vedėjas ir savininkas taikosi įsisukti prie politikierių, kad pasidarbavus Demokratų partijos kandidato į prezidentus Smitho rinkimų kampanijai. Jis mano irgi gauti kokio manadžerio vietą. "Good Luck" Feliksiuk!

Smithui laimėjus, tai šiur radio biznis būtų "good."

K. K. K.

Kad pasiekti turto reikalingą dviejų dalykų: darbštumo ir taupumo.—Franklinas.

• • •

Reikia stengtis palaikyti ir stiprinti kuogeriausius santykius šeimynoje, jei norima, kad pasauly viešpatautų teisingumas, taika ir sutikimas.—Simonas.

DABAR MIEGA GERAI IR IŠ RYTO JAUČIASI PUIKIAI

Ponas John Walters, Philadelphia, Pa., nori, kad kenčianti žmonės dasižinotų kokias puikias pasekmes jis yra gavęs nuo Nuga-Tone. Jis sako: "Nuga-Tone yra puikios gyduolės. Aš dabar miegu gerai naktimis ir mano viduriai veikia naturaliai tris syk dienoje, ir aš jaučiuosi puikiai, kuomet rytą atsikeliu iš lovos. Prieš vartojimą Nuga-Tone aš visuomet buvau nuvargęs, o dabar jaučiuosi puikiai."

Tūkstančiai moterų ir vyrų yra silpni, mažakraujai, vietoj būti sveikais ir stipriais ir turėti stiprius visus savo organus. Jie pasensta prieš laiką—turi prastą apetitą, menką vidurių virškinimą, turi gasų viduriuose, kepenų trubelius, silpnus inkstus, įrituojančią pūslę, negali naktimis gerai miegoti, atsikelia iš ryto nuvargę. Nuga-Tone puikiai pagelbsti nuo panašių negalėjimų, ir jau pagelbėjo virš milionui žmonių ir grąžino jiems sveikatą, stiprumą ir jėgą. Pabandykit butelį šiandie. Jūs galit gauti jų kur gyduolės yra pardavinėjamos. Jei jūsų vertelga neturi jų stake, reikalaukit, kad jis užsakytų jų iš olselio vaistinės.

REIKALINGAS KRIAUČIUS

Prityręs presmonas dirbti ant "Hoffman" mašinos. Turi mokėti ir bushleing. Atsišaukite greitai. MAGNET CLEANSERS & DYERS, 222 Belgrade Ave., Roslindale. (R.-11)

ANT RENDOS

arba parsiduoda namas. Kambariai išsirendavoja ant antrų ir trečių lubų. Renda buvo $20.00 į mėnesį, dabar tik $15.00. Šaukite: S. B. 1273-W. (R.-14)

Garadžiaus Telefonas South Boston 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463-J

PARKWAY AUTO SERVICE

Savininkas Viktoras Vaitaitis

Parduodam naujus Studebaker'ius ir Erskikus. Taipgi taisom visokio padirbimo automobilius ir parvežam juos kada nugalėsius dieną ir naktį. Užlaikom gulf ir Sinclair gazolina.

415 Old Colony Avenue, South Boston, Mass.

STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKINAS

JEI JIS—KODEL NE AS!

Vienas iš Amerikos jaunimo labiausia numylėto sporto rūšių BASEBALL. Tai daugelio jaunuolių svajonė, ir mūsų jaunimas neatsilieka. Yra jau prasimušusių į pačias viršūnes, prie žymiausių Teamų. Pav.:

Jaunuolaisen—priklauso prie NEW YORK—GIANTS.

G. WILSON — CHICAGO — CUBS.

ADAM COMOROSKY—PITTSBURGH — PITTSBURGH PI. RATES.

(Kas žinote daugiau panašaus laipsnio šios rūšies sporto—praneškite "St. Žinių Centrui").

William Petrauskas "Scrill"—pirmas iš žymiųjų **Basket Ball** lošėjų prisiuntė užpildytą profesionalų ankietą.

Naujai Ankietos Gauta

Iš St. Žinių Rinkimo New York—New Jersey Rajono nario p. I. Kulikaičio iš Paterson, N. J.:

1. Kolonijos ankieta, 2. Trijų profesionalų, 3. Draugijų: a) S. Liet. Amer., b) Lietuvių Ūkėsų Neprik. Klūbo, c) šv. Onos dr-jos, d) Šv. Juozapo Darbin. 18 kuopos, e) šv. Kazimiero dr-jos.

Iš Maspeth, N. Y. Profesionalo p. A. J. Valantiejaus.

Brooklynas Žengia Pirmyn!

Rinkti šeimynų, namų savininkų ir tt. skaičių malonėjo sutikti:

1. Jieva Milukienė—nuo 114 iki 124 Richmond Hill.

2. Jonas Butkus—nuo Scholes iki Johnson ir nuo Union iki Manhattan.

3. Tamas Čižauskas—nuo Power iki Shilman ir nuo Union iki Morgan.

4. Juozas Jasiūnas—nuo Chestnut iki Groub ir nuo Liberty iki Jamaica.

5. Juozas Tilvikas—nuo Chestnut iki Cleveland ir nuo Liberty iki New-Lots.

5. Jurgis Tumasonis—visa Canarsie.

7. A. J. Domeika—visa Maspeth ir Blissville.

8. Petras Šlapikas—visas Maspetho draugijų ankietas.

9. J. Ginkus—visų iki šiol nesurinktų draugijų ankietas.

10. Antanas Juodzevičia—nuo Union iki Manhattan ir nuo Stagg iki Maujer. Jam padės ir T. Čižauskas savo rajoną atlikęs.

Gautos Žinios

Savo prisiimtą darbą pavyzdingai atliko ir rajono pirmininkui didžiai gerb. kleb. A. Kodžiui pristatė:

Ponas F. Korbeta nuo Grand St. viso 89 šeimynos ir 692 "singeliai." Jų tarpe: 3 profesionalai, 36 biznieriai, 21 namų savininkas, 7 automobilių, 7 eina High School, 1 business kursus.

Ponas T. Čižauskas nuo 1 So. iki 5 So. ir nuo Kent iki Union: 284 š. 29 "sin." Jų tarpe: namus turi 49, automobilius 16, high school eina 17, business kursus 4, colleges 2.

Poni Jieva Milukienė nuo 114—124 Richmond Hill: 44 šeim., 2 "sing." Namus turi 39, auto 13, high school eina 7, business kursus 2, colleges 2, biznierių 9.

(Jei yra koki netikslumai ar įsiskverbusios klaidos nuoširdžiai prašomi skaitytojai apie tai pranešti ar Žinių Rinkikams ar Redakcijoms).

Visiems nuoširdžiai pasitarnavusiems tariu širdingą ačiū!

Kun. S. Draugelis,
Knygos "Am. Lietuviai" Leidėjų Komiteto Pirmininkas.

DORCHESTERY—68 Templeton St., trijų šeimynų naujas namas. Steam šiluma, elektros šviesa, gumwood dining kambarys. Kaina $14,500. Kreipkitės: Col. 4094. (R.-11)

PARSIDUODA PIANOLA

tik 10 mėnesių senumo su mandalino pritaisymu. $245 cash arba išmokėjimui. Kaina $700. Rašykit laišku: "D-kas" (Adv. Dept. No. 1), 366 Broadway, So. Boston, Mass. (R.-11)

PAIEŠKOJIMAI

Paieškau pusbrolių Laučių ir Mockų, Raseinių apsk., Žilaičių kaimo. Apie 23 metai Amerikoj. Aš važiavau pas juos, bet man teko apsilikti Anglijoj ir dabar gyvenu Kanadoj. Norėčiau apie juos žinoti. Malonėkite kas apie juos žino arba jie patys atsišaukti sekančiai už ką būsiu dėkingas. JONAS KAZLAUSKAS, 4 Plymouth Ave., Toronto Ont., Canada. R.-11

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

PROVIDENCE, R. I.

LDS. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 16 d., tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

Valdyba

DETROIT, MICH.

LDS. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 16 dieną rugsėjo, tuoj po pamaldų, švento Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą del apsvarstymo išimtinai svarbaus reikalo. **Valdyba**

LAWRECE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks 16 d. rugsėjo po dvyliktai val. Tąigi kviečiamę visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti. Nariai, kurie dar neturite mokesčių knygučių tai gausite susirinkime.

S. Čaikauskas, rašt.

SO. BOSTON, MASS.

Antradieny, rugsėjo 18 dieną, 7:30 val. vakare, parapijos svetainėj įvyks LDS. 1 kuopos susirinkimas. Ateikite visi. Bus daug naujų ir naudingų klausimų pakelta svarstymui. Be to, bus gera proga atsilyginti už organą.

Valdyba

HUDSON, MASS.

LDS. 56-tos kuopos susirinkimas įvyks penktadieny, rugsėjo 28 d. Kazimiero Staniūno namuose, po num. 12 Water St. Mieli draugai ir draugės, malonėkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes turime svarbių reikalų kuopos naudai. Taipgi malonėkite atėję užsimokėti, kurių yra užsivilkę mėnesinės duoklės. Be to, pageidaujama, kad nariai ateidami atsivestų ir savo draugus prirašyti prie mūsų organizalijos. Kviečia **Valdyba**

C. BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo 23 d. tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kviečiame gausiai sueiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Atsiveskite ir savo draugus(es) prirašyti. **Valdyba**

NEW HAVEN, CONN.

LDS. 28 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 23 d., 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius(es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles.

Valdyba

WATERBURY, CONN

Rugs. 23 d., 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. **Valdyba**

WORCESTER, MASS.

LDS. 7 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d. 7:30 val. vak., bažnytinėje svetainėje, 41 Providence St. Visi nariai būtinai ateikite, nes turime apsvarstyti keletą svarbių klausimų. Be to, gera proga užsimokėti duokles.

Valdyba

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠVENTOJO VARDO DRAUGIJOS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Antanas Navikas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Jonas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Leonas [illegible], 111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Kazys Kiela, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Kaltis, 67 G Street, South Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Ambrozaitis, 492 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio antrą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALP. DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — M. Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3322-R.
Vice-Pirmininkas — J. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Gineckis, 5 Thomas Pk., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Seikis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

LIET. DUKTERŲ DR-GIJOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė—Jieva Markšienė, 625 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė—Ona Zdanienė, 11 Monks St., South Boston, Mass.
Prot. Raštininkė—Ona Siaurienė, 443 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė—Brontalava Ciunienė, 29 Gould Street, W. Roxbury, Mass.
Iždininkė—Ona Stankutė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė—Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieną mėnesį 7:30 vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę laišku ar telefonu.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI So. Boston, Mass.

Pirmininkas — Jonas Jarošė, 225 L Street, South Boston, Mass.
24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — Jonas Grabliauskas,
Prot. Raštininkas — V. Mickevičius, 405 Third St., South Boston, Mass.
Finansų Raštininkas — M. Seikis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — V. Baltūs, 36 Mercer Street, So. Boston, Mass.
Maršalka — P. Laučka, 393 Fifth Street, South Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, po pietų, parapijos salėj, Sentha Gatvė, South Boston, Mass.

D. L. K. KRISTAUČIŲ DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — Mot. Versiackas, 694 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Povilas Ruka, 84 C Street, South Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Pranas Tulelis, 109 Bowen St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andrius Zaleckas, 150 H St., South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Kazys Mikaitonis, 906 E Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą (2-rą) nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Salėj, Ketvirta ir Silver gat., So. Boston, Mass., 1:30 val. po pietų. Ateidami susirinkiman prašome atsivesti naujų narių prirašyti prie mūsų draugijos.

SUSIPAŽINKIT SU LIETUVOS VEIKĖJAIS

Nei viena tauta negali kilti kultūroje ir gerovėje be mokytų vyrų ir moterų. Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo mokytus vyrus ir mokytas moteris. Taip ir pas lietuvius turi būti.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos vadus. Kiekvienas Amerikos lietuvis pirvalo supažindinti savo vaikus su lietuvių tautos vadais. Jei taip nedaroma, tai reikia nustoti kalbėjus apie lietuvių išlikimą Amerikoj.

APIE LIETUVIŲ TAUTOS VEIKĖJUS
YRA IŠLEISTAS PUIKUS VEIKALAS VADINAMAS

LIETUVOS ALBUMAS

Veikalas turi 436 puslapių, iš kurių 288 puslapiai užimti paveikslais

Kaina $3.50 — Užsisakykite

"DARBININKAS"
366 West Broadway — South Boston, Mass.

ĮVAIRENYBĖS

KIP DIENŲ LENINGRADAS

Prieškarinės Rusijos sostinė Petrogradas dabar pavadintas Leningradu, prieš karą buvo vienas didžiausių ir gražiausių miestų. Ne be reikalo buvo vadinamas Rytų Paryžium. Gyveno paprastai, jame apie pusantro milijono gyventojų. Karo metu šis skaičius buvo keleriopai padidėjęs. Petrapily buvo beveik visa stambioji rusų pramonė, daugybė fabrikų, didžiausia uostas. Gyvenimas tada šitam mieste kunkuliuote kunkuliavo. Žlugus senajai Rusijos tvarkai, pradėjo mažėti ir Petrapilio gyvumas. Perkėlus bolševikams centralines valdžios įstaigas Maskvon, dar labiau sumenkėjo miesto gyvumas. Uostas apmirė. Sustojo daugybė fabrikų, sumenkėjo pramonė, žlugo beveik visa prekyba. Dauguma žmonių išvažinėjo į kaimus, nemaža jų išmirė nuo bado ir ligų. Iš pusantro milijono gyventojų liko vos septyni šimtai tūkstančių, arba, mažiau, kaip per pus. Mieste judėjimas apmirė. Kai kuriose, kiek nuošalesnėse gatvėse dabar žolė auga; seniau pilnose vežimų ir žmonių gatvėse retai kada dabar pasirodo automobilis, ar prabildo vežikas. Automobilių maža, vežikų taip jau, užtat daug vežimėlių ant dviejų ratų, kuriuosna įsikinkę velka apdriskę žmonės.

Gražūs rūmai, bei namai apgriuvo. Daugelio gatvių grindiniai duobėti. Teatrai ir kinai tuštuoja. Pažinusiems šio miesto gyvenimą seniau, dabar jis sudaro labai slegenčio įspūdžio. Atrodo, kad miestas greit visiškai ištuštėsiąs.

"Trimitas"

BLOGOSIOS IR GEROSIOS PERKŪNIJOS YPATYBĖS

Vienos universiteto prof. Jalinek, ilgą laiką tyrinėjęs perkūnijos paslaptis surinko daug ir labai įvairios medžiagos, iš kurios aiškėja, kad bebloguju perkūnijos ypatybių, kaip įtrenkimas, yra ir gerų pusių. Yra ištirta, kad perkūnijos įtrenkimas arba užgavimas paralyžium, reumatizmu ir epileptija seergančių turi gydomosios reikšmės. Dažnai po perkūnijos užgavimo išvardytom ligom sirgę asmens visiškai pasveiksta. Nervišk iems žmonėms, kurie labai bijo perkūnijos griaudimo, per daug bijoti nėra ko. Pasirodo, kad iš 40,000 įtrenkimų į žmones tik vienas būna mirtinas. Del perkūnijos žalingumo žmogaus sveikatai prof. yra griežtai priešingos nuomonės. Jis tvirtina, kad perkūnijos įtrenkimas negalįs būti mirties priežastimi. Nors ir labai smarkiai trenktas, žmogus per tūlą laiką galįs atsigaivelėti.

"Trimitas"

VAISTAS NUO GIRTAVIMO

Albanijoj labai sėkmingai žmones atpratina nuo girtavimo šiuo būdu.

Jei randa girtą gatvėje, jį pririša prie asilo nugaros ir vežioja po miestą, o vaikai, kurie eina šalia, muša į būgnus ir tuo būdu pritraukia nemaža žmonių. Po tokios "parodos" girtuoklis turi dar keletą dienų išbūti šaltjooj. Žinoma, pamėginęs tokių "vaistų," daugiau niekas nepasigeria.

Bet ir smuklės savininkui, kuris leidžia pasigert, būva prastai, nes jis už tai turi sumokėti nemažą pabaudą.

"Sargyba"

DVIKOVĖ—LOKOMOTYVAIS

Prieš kurį laiką Teksaso valstybės Galijoto mieste įvyko keista tragedija. Ten jau nuo senai gyveno du geri bičiuliai, lokomotyvų vedėjai. Jų bičiulystė tęsėsi jau ilgai. Niekas, rodės, jos negalėjo surukdyti. Tik ilgainiui vienas iš draugų įsimylėjo ir apsivedė. Su žmona gyveno kaip rojuj. Tačiau ir draugo neužmiršdavo ir tą nuolatos pasikviesdavo, kad pasidžiaugtų jų laime.

Matydamas tą nuliūdusį, sakydavo: "Vesk, drauguži, nieko nepadarysi... Ir būsi laimingas." Bet jo draugas, užuot vedęs, vis dažniau pradėjo lankytis į jų namus. Iš karto ateidavo vieną kartą į savaitę, nes juodu turėdavo tik vieną dieną savaitėje laisvą, bet vėliau — du, tris ir daugiau. Pagaliau, ėmė ir vyrui nesant lankytis pas žmoną. Ką tuokart juodu darydavo, vyras nežinodavo. Bet nė neįtardavo savo žmonos.

Tačiau vieną kartą įvyko visai kitaip. Kai draugas su žmona tikėjosi, kad vyras būsiąs lokomotyve, staiga jis, tikrasis vyras, atsistojo tarpdury prieš juodu, meiliai susikibusiu rankomis. Ir ką galėjo padėti atsiprašymas vyrui, nusivylusiam draugo bičiuliškumu ir žmonos ištikimybe?

Buvusieji bičiuliai nusprendė stoti į dvikovę. Kiti parastai kaunas revolveriais, tačiau juodu, lokomotyvų vedėjai, nutarė kautis lokomotyvais. Kuris liks, gyvas, nesvarbu, tam teks ir žmona. Bet juodu turi kautis ir kautis lokomotyvais. Taip buvo sutarta. Ir juodu išlėkė su lokomotyvais vienas prieš kitą su visu greitumu. Lokomotyvams sudužus į šipulius, abu buvo sunkiai sužeisti. Dabar juodu guli miesto ligoninėj. Kai buvusieji bičiuliai vėl pasveiks, vienas skirsis su žmona, o kitas ją ves. Tačiau pirma to juodu turės stoti į teismą už savo dvikovą atsakyti.

"Rytas"

Going Home from a Homecoming

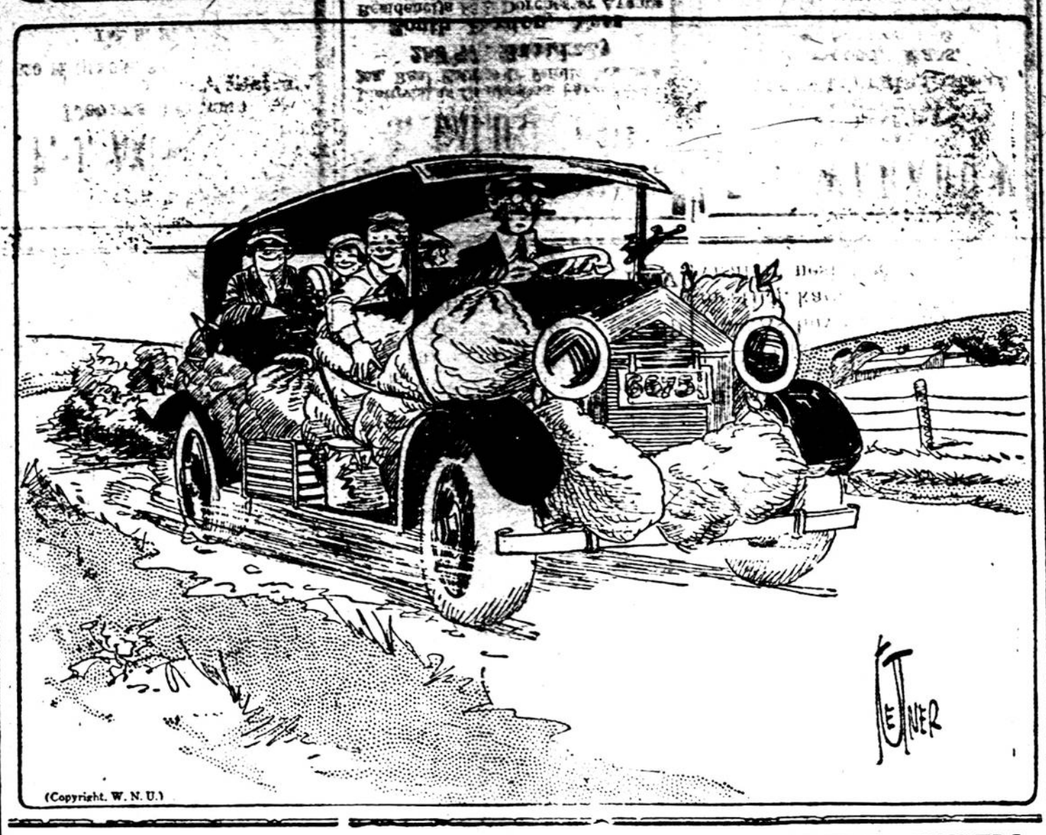

(Copyright, W. N. U.)

ILGIAUSIAS ELEKTROS GELEŽINKELIŲ TINKLAS

yra Amerikoje. Jis yra lygus 2880 kilometrų. Šis skaičius kitais metais bus padidintas dar 1[illegible]83 kilometrais.

Po Amerikos eina Švedija su 1170 kilometrais, Italija — su 1150 klm., Prancūzija — su 1090 klm., Vokietija su 950 klm. ir pagaliau Anglija su 895 klm.

"Sargyba"

PLONIAUSIA VIELELĖ

Moksol reikalams dažnai reikia daug plonesnės vielos ir už plauką. Woleston'o ir Taylor'o sistema galima padaryti vielelę, kurios skersmuo yra tik 0,000 colis, arba 1 penkiasdešimta dalis ploniausios vielelės. Palyginimo dėliai tenka pastebėti, kad žmogaus plaukas būna nuo 0,006 iki 0,126 colio storio.

"Trimitas"

JUOKELIAI

PROTINGAS ŽMOGUS

— Ką tu vis kalbi pats su savim?

— Mėgstu, žinai, pasikalbėti su protingu žmogum. "R."

VIETOJE PASTABA

— Jei nori būt sveikas ir ilgai gyventi tai niekuomet negerk ant tuščios.

— Bet ant skolos (ant bargo) galima?

F. V.

DRAUGIŠKAS PATARIMAS

— Jieva: — Ai! ai! ai! pašinas į pirštą įlindo. Ai! ai! ai! kaip man baisiai skauda.

Jonas: — Nešauk kvaile, įkišk pirštą į ugnį, ir pašinas išdegs.

F. V.

MYLI JAU... PERDAUG

— Tai poni savo žmogų tikrai myli?

— Baisiai! Jeigu jam dantį turėtų skaudėt, tegul man skauda; jeigu jam galvą turėtų skaudėt, tegul man skauda; jeigu jam gerklę turėtų skaudėt, tegul man skauda. Jeigu jis turėtų likt našliu, velyk aš telieku.

F. V.

GERA PRIEŽASTIS

— O tu kiandien iš kokios priežasties taip nusilakęs?

— Tai iš džiaugsmo, mano dūšele, kad spiritas jau taip senai užbrangsta.

F. V.

GERAS ATLYGINIMAS

— E! Juozai parvežk ir manę į Vilkaviškį.

— O už parvežimą užmokėsi?

— Mano dėdė yra dantistas, tai jums už tai išlups porą dantų.

F. V.

NEDĖKINGAS

— Prašau pono direktoriaus manę atleist iš tarnybos.

— Ką tai reiškia! kodėl ponas nori pasiliuosuot?

— Labai paprastai, nes nors nuolatos žadate gratifikacijas ir paaukštinimus, nė vieno nė kito nesulaukiau o gavau džiovą.

— Na, tamsta matai, kaip esi nedėkingas: vis šį tą gavai ir dar rūgoji.

F. V.

Poni: Pasakyki man, pone daktare, kas tokš yra tas nepaprastai negražus žmogus, su kuriuo Tamsta ką tik šnekėjai?

Ponas: Tai — mano brolis.

Poni: Ach, pardon! aš visai nepastebėjau panašumo!

"Vienybė"

— Sunku yra juo pasitikėti.

— O kodel?

— Aš buvau susimislijus atmesti jį, kada jis pasipirš, o jis visai ir nesipiršo. "S."

GRAŽUS APSIEJIMAS

KAIP LAIKYTIS VALGANT PRIE STALO?

Jei kas kviečia pietų ar vakarienės, ar šiaip paviešėti, tai turi nusimanyti, ar jis kviečia tik dėl mandagumo, ar iš tikrųjų nori, kad pas jį pasisvečiuotum. Jei žinai, kad kviečia iš tikrųjų ir gali pakvietimą priimti, tai sutik ilgai neprašomas. Pakvietimą priėmęs, atvyk sutartu laiku, nevėluodamas.

Prie stalo šeimininkas privalo kiekvienam svečiui nurodyti vietą. Jei jis šito nepadaro ir pakviečia visus sėstis, kur kas nori, tai ir sėsk kur pakliuvo, bet taikintis sėsti ne aukščiau, o žemiau. Kuklumas, ypač jaunam žmogui, yra gražus papuošalas. Mes visuomet privalome gerbti žmogaus įsitikinimus, kaip išpažįstančio kokią tikybą, taip ir neišpažįstančio.

Valgydamas laikyk šaukštą gražiai, semk ne per daug ir imk burnon iš galo, o ne iš šono. Labai negražu yra balsiai srėbti, pūsti, čiulpti arba daryti kitus garsus lūpomis ar nosim.

Nesemk labai pilno šaukšto, kad nelaistyti. Neskubėk valgydamas. Pas mus dar yra paprotys atsisėdus prie stalo nevalgyti, kol šeimininkas ar šeimininkė nepradės prašyti. Prie kiekvieno valgio laukiama prašymo. Tai visai nereikalinga ceremonija. Atsisėdus prie stalo reikia valgyti tas, kas pastatyta be jokio prašymo ir tiek, kiek nori. Žinoma, per daug valgyti netik svečiuose, bet ir namie negera.

Jei gauni mėsą su kaulu, tai vis tiek negalima kaulo imti ranka, bet apipiaustoma, kiek galima, prilaikant jį šakute. Pas neturtingus žmones gali pasitaikyti, kad šakučių ir peilių arba visai nėra, arba visiems jų neužtenka. Tokiame atsitikime imama ir valgoma pirštais, kaip galima geriau. Mūsų tėvai irgi daugiausia valgė pirštais. Tačiau šiandien jau tiek priprasta vartoti šakutes, ir peilius, kad be jų sunku apsieiti ir todėl, jei kas kviečia svečius, tai neturėdamas savų, galėtų bent pasiskolinti. Šakutę visada reikia laikyti kairėj, o peilį dešinėj. Valgį reikia peiliu atpiauti arba sudėlioti ir su šakute dėti į burną. Peilį prie burnos pakelti neleistina ir išrodo labai negražu. Žuvis valgoma tik su šakutėmis abiejose rankose, be peilio. Jei nežinai, kaip geriau tokį valgį valgyti, tai palauk kol paims kiti ir pradės valgyti. Negražu yra prie stalo būti užimtam tik valgiu ir nepratarti nei žodžio į kaimynus. Priešingai stengkis su kaimynais palaikyti kalbą. Stengkis taipogi patarnauti kitiems. Jei matai, kad kaimynas ko nors reikalauja ir gali jam patarnauti, tai visuomet patarnauk, ar tai paduodamas duonos, druskos ar ko kito. Taipogi, jei pats ko reikalauji, tai irgi nesivaržydamas gali paprašyti.

"Kaimynas"

Moters gerumas, bet ne jos grožis bus vertas mano meilės.—Šekspyras.

* * *

Vyriškį išklausti nesunku; moteris gi paslaptį savo neišduoda.—*Kant.*

TEATRŲ

"MOTINOS MEILĖ"
Drama 3-jų aktų
— ir —
"APKALBOS IR MEILĖ"
2-jų aktų
Rankraščių kopijas galima gauti pas:
JONĄ TARVYDĄ
94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Tel. So. Boston 0828
NAUJOJE VIETOJE
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CAMPER
(KASPARAVIČIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 9 val. vakare. Ofisas užsidaro subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12-tos dienos užsidaro
Taipgi randas ir X-Ray

LIETUVIS DENTISTAS
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2300
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 ryte, nuo 1:45 iki 5:30 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofiso valandos:
Rytę nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmadieniais pagal sutartis.

Tel. So. Boston 0506-W.
Lietuvys Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—5 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 3 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

A. J. KUPSTIS
332 WEST BROADWAY — SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 1662—4372
REAL ESTATE
ANT PARDAVIMO
So. Bostone
NEPAPRASTAI GERAS PIRKINYS
Vienos šeimynos namas puikiausioj vietoj, 15 kambarių su geriausiais įtaisymais, tinkamas daktarui, advokatui arba sukštos klesos bordinghousei. Lengvos išlygos. Kaina $8,000.
Trijų šeimynų medinis namas 3-4-4 kambariai, geroj vietoj. Prekė $3,700.
Trijų šeimynų medinis namas su įtaisymais, puikioj vietoj ant E. Seventh St. Prekė $12,000.
HARDWARE KRAUTUVĖ, So. Bostone ant Broadway, geras biznis, išdirbtas per daugelį metų. Parsiduoda pigiai.
BARBERNĖ IR POOL RUIMIS, vienintėlė įstaiga didžioj lietuviais apgyventoj vietoj Bostono priemiestyje. Kreipkitės tuojau. Parsiduoda pigiai.
Dorchester
Trijų šeimynų medinis namas su visais įtaisymais. Prekė $10500.
Trijų šeimynų namas 6-5-5 kambariai su įtaisymais. Prekė $10,000.
Medford
Dviejų šeimynų kampinis namas, su naujausios mados įtaisymais 5-5-2 kambariai. Prekė $7,800.
Randolph
Septynių kambarių stuba su visu fornišiumi ir šeši akeriai žemės. Prekė $4,000.
PRIEINAMIAUSIA PROGA KIEKVIENAM INSURANCE
Inšiurinu ir ant IŠMOKESČIO (tik Mass. valstijoj) automobilius, fornišius, namus, stiklus, sveikatą, gyvastį ir t. p.
Pavidinu pinigus delei morgičių ant namų ir farmų, Bostone ir jo apielinkėse.
Jeigu turite pinigų, kuriuos galėtumėte paskolinti, gaudami gerą nuošimtį, ant pirmų arba antrų morgičių, praneškite man.
Užlaikau taipogi ir Laivakortų Pardavimo ir Pinigų Siuntimo Skyrius.
Pasiuodu, Anglis ir Malkas. Anglys šiuomi laikų atpigo. Pirkite dabar. Pristatome netoliau kaip 12 mailių nuo Bostono.
Turiu daugybę namų, farmų ir biznių ant pardavimo ir mainymo kurių čia negalima suminėti.
Visais reikalais galima kreiptis ypatiškai, laišku arba telefonu.
Ofiso valandos: Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvis Graborius
320 E. SIXTH ST., SO. BOSTON
Tel. S. B. 4486

Residencijos telephonas: 0779-R. K.
Ofiso telefonas So. Boston 0969-W
S. BANUSEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notary
256 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 368 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

E. V. WARABOW
(Wrubliauskas)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1508
MONTELLO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 1644-J

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 443 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W

ANT RENDOS
5 kambariai "Darbininko" name su šiluma ir labai pigiai. Del informacijų kreipkitės "Darbininko" Administracijon.

Main Office
South Boston
0804-W
Branch Office
Brockton
7916-W
J. PETRUSKEVIČIUS
Laidotuvių Graborius
137 Ames St., Brockton, Mass.
162 Broadway, S. Boston, Mass.